

Benchmark middelbaar beroepsonderwijs 2020

Bouwsteen studiesucces

Sectorrapportage

KBA Nijmegen

MBO Raad

Foto omslag: © stock.adobe.com / contrastwerkstatt

© 2021 MBO Raad

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, en evenmin in een retrieval systeem worden opgeslagen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de MBO Raad te Woerden.

No part of this book/publication may be reproduced in any form, by print, photo print, microfilm or any other means without written permission from the publisher.

Inhoud

Samenvatting 5

1 Inleiding 8
1.1 Indicatoren voor studiesucces 8
1.2 Leeswijzer 9

2 Samenstelling van de studentenpopulatie in het mbo 11
2.1 Omvang van de sector 11
2.2 Opleidingskenmerken 12
2.3 Studentkenmerken 13
2.4 Vooropleidingscategorieën 15

3 Jaarresultaat 19
3.1 Jaarresultaat: een overall-beeld 19
3.2 Jaarresultaat en opleidingskenmerken 20
3.3 Jaarresultaat en studentkenmerken 21
3.4 Jaarresultaat en vooropleiding 21
3.5 Duiding van het jaarresultaat 2020 22

4 Diplomaresultaat 24

5 Startersresultaat 26

6 Passende plaatsing 29

7 Passend diploma 32

8 Opstroom 35

9 Kwalificatiewinst 37

10 Doorstroom mbo - hbo 40

Bijlage 1 – Jaarresultaat 2017-2020 per mbo-instelling 42
Bijlage 2 – Overzicht van alle scores per instelling 2020 44
Bijlage 3 – Populatie t.b.v. indicatoren 2020 46
Bijlage 4 – Mbo-studentenpopulatie per 1-10-2020 naar leeftijdscategorie 47
Bijlage 5 – Statistische samenhang tussen de indicatoren voor studiesucces 48
Bijlage 6 – Domeinswitchers en instellingsswitchers 2016/17 – 2019/20 49

Samenvatting

In opdracht en onder regie van de MBO Raad voert KBA Nijmegen jaarlijks de benchmark mbo, bouwsteen studiesucces uit. Onderdeel van de benchmark is deze sectorrapportage, waarin het accent ligt op het mbo als geheel. In deze samenvatting presenteren we de kernbevindingen over (ontwikkelingen in) de mbo-studentenpopulatie en over het studiesucces in het mbo. De cijfers zijn ontleend aan databestanden van DUO.

DE MBO-STUDENTENPOPULATIE

Na eerdere jaren van forse groei is tussen 2011 en 2015 sprake geweest van een daling van het aantal studenten in het mbo. In 2016 was weer sprake van een lichte stijging en deze zette zich in de jaren daarna door. Per 1-10-2020 telde het mbo in totaal 520.224 studenten, een stijging van ongeveer 7.500 (1,5 procent) in vergelijking met een jaar eerder.

De stijging van het totale aantal mbo-studenten in 2020 is te danken aan de groei van de bol-populatie; ondanks een dalende instroom in de bol is het totaal aantal studenten in die leerweg gestegen. Dit duidt op een relatief lage uitstroom uit de bol in schooljaar 2019/2020. Mogelijk speelt de coronapandemie hierbij een rol: onderzoek wijst erop dat studenten hierdoor langer in het onderwijs blijven[1].
Na de economische crisis van 2008 t/m 2015 is van vanaf 2016 tot en met 2019 weer sprake van een opleving van de bbl. In 2020 is de situatie gewijzigd: de groei van de bbl is tot stilstand gekomen en de instroom in die leerweg is afgenomen. Het ligt voor de hand te veronderstellen dat ook hier de coronapandemie een rol speelt; deze bracht en brengt voor de bbl extra complicaties met zich mee (gedwongen sluitingen van leerbedrijven; studenten niet langer welkom vanwege thuiswerken en besmettingsrisico; geen bezoek van BPV-begeleiders aan leerbedrijven mogelijk etc.). Het is in dit stadium niet te voorspellen of sprake is van een tijdelijke onderbreking of van een ombuiging van de opwaartse trend van de bbl van de afgelopen jaren.
De verwachting is dat de bol-populatie de komende jaren weer zal dalen, gelet op demografische ontwikkelingen (krimp) en doordat vo-leerlingen vaker naar het havo/vwo gaan en minder vaak naar het vmbo. In de 'Voortgangsrapportage leerlingdaling funderend onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs' (2018)[2], wordt uitgegaan van een gemid-

1 Zwetsloot, J. e.a. (2021). *Een onverwacht valse start op de arbeidsmarkt. De invloed van de coronapandemie op de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt. Tussenrapportage*. Amsterdam: SEO/Utrecht: Verweij Jonker Instituut.
2 Kamerbrief Voortgangsrapportage leerlingdaling funderend onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs, 12 juni 2018.

delde daling van 14 procent van het aantal mbo-studenten tot en met 2032. Dat komt neer op ongeveer 70.000 studenten minder. Als deze verwachting uitkomt, gaat het om een daling van grotere proporties dan in de periode 2011-2015 toen het aantal mbo-studenten met ongeveer 50.000 daalde. De onzekerheid die aan dergelijke voorspellingen kleeft, wordt vergroot door de nog onbekende impact van de coronapandemie op de studentenaantallen op de middellange termijn.

In de periode 2011-2015, toen het totaal aantal mbo-studenten fors afnam, bleef het aantal studenten op niveau 4 tegen de trend in groeien. In de jaren 2017 tot en met 2020 is dat niet anders. Het *aandeel* studenten op niveau 4 neemt elk jaar verder toe, tot 57 procent in 2020. Dit ging tot en met 2016 vooral ten koste van het aandeel niveau 2 studenten, maar de laatste jaren juist meer van niveau 3. Zowel het aandeel als het absolute aantal studenten op niveau 3 is vanaf 2017 gedaald.

STUDIESUCCES

In deze sectorrapportage geven we het studiesucces in het mbo weer aan de hand van acht indicatoren. We gaan eerst in op de indicator jaarresultaat, gevolgd door de overige indicatoren die vooral het behalen van een diploma centraal stellen: diplomaresultaat, startersresultaat en passend diploma. Daarna passeren indicatoren de revue die studiesucces vanuit een andere invalshoek benaderen: passende plaatsing, opstroom, kwalificatiewinst en doorstroom mbo-hbo. Ten slotte wordt op basis van data-analyses ingegaan op achtergronden van de toename van het studiesucces in 2020.

Jaarresultaat

Nadat het jaarresultaat in het mbo tussen 2008 en 2015 elk jaar is gestegen, in totaal met ruim 10 procent, was in de periode 2016-2019 sprake van een afname. In 2020 is het jaarresultaat weer toegenomen, met 2,5 procent ten opzichte van 2019. Met 73,0 procent ligt het jaarresultaat in 2020 weer op het niveau van 2017.
Net als in voorgaande jaren lopen de scores voor jaarresultaat in 2020 per mbo-instelling sterk uiteen, van 62 procent tot 88 procent.

Diplomaresultaat, startersresultaat en passend diploma

Uit de rapportages van de afgelopen jaren blijkt dat de score-patronen voor diplomaresultaat sterk verwant zijn aan die van het jaarresultaat. Dit is ook in 2020 het geval.
Net als het jaarresultaat is het diplomaresultaat in 2020 gestegen, van 71,2 procent in 2019 naar 73,4 procent in 2020.
Het startersresultaat van eerstejaars studenten in het mbo bedraagt in 2020 85,1 procent, met andere woorden: 85,1 procent van de eerstejaars in 2019 studeert in 2020 nog bij dezelfde mbo-school of heeft de school met een diploma verlaten. Dat is 1,5 procent meer dan in 2019.
Ook de indicator passend diploma volgt het scorepatroon van de diplomagerichte indicatoren; in 2020 is sprake van een toename. Van invloed op de score van deze indicator zijn zowel het behalen van een diploma als de hoogte van dat diploma (in relatie tot de vooropleiding). Afgaande op de scorepatronen weegt het behalen van het diploma hierin het zwaarst. Als we de scores voor diplomaresultaat en passend diploma combineren ontstaat het volgende beeld: in 2020 (schooljaar 2019/20) heeft 73,4 procent van de instellingsverlaters een diploma behaald en telt dus positief mee bij diplomaresultaat: 47,4 procent met een diploma-niveau dat passend wordt geacht voor hun vooropleiding, 15,8 procent met een hoger diploma (samen 63,2 procent, de score voor passend diploma) en 10,2 procent met een lager diplomaniveau dan passend wordt geacht. De overige 26,6 procent van de instellingsverlaters heeft geen diploma behaald.

Passende plaatsing, kwalificatiewinst, opstroom en doorstroom mbo-hbo

In tegenstelling tot de scores voor jaar-, diploma- en startersresultaat en passend diploma stegen die voor passende plaatsing en kwalificatiewinst in de periode 2017-2019 elk jaar verder. Voor kwalificatiewinst zet die trend in 2020 door, bij passende plaatsing is in 2020 sprake van een stabilisatie. Dit betekent dat gediplomeerde uitstromers in 2020 een hoger diplomaniveau halen en dat eerstejaars op een vergelijkbaar mbo-niveau instromen (beide in relatie tot hun vooropleiding) als in 2019.
De opwaartse doorstroom binnen het mbo (indicator opstroom) is in de periode 2017-2020 elk jaar iets afgenomen. Dat gold tot en met 2019 ook voor de doorstroom naar het hbo; in 2020 echter is de doorstroom mbo-hbo toegenomen. Mogelijk speelt hierbij een rol dat jongeren langer in het onderwijs willen blijven vanwege de onzekere vooruitzichten op de arbeidsmarkt door de economische gevolgen van de coronapandemie.

DUIDING VAN DE TOENAME VAN HET STUDIE-SUCCES IN 2020

In 2020 (schooljaar 2019/2020) is het jaarresultaat, na enkele jaren van daling, vrij fors toegenomen, met 2,5 procent tot 73,0 procent. Deze stijging heeft zich in het overgrote deel van de mbo-scholen (51 van de 62) en in vrijwel alle opleidingsvarianten (naar niveau, leerweg, sector) en studentcategorieën (naar geslacht, leeftijd, migratieachtergrond) voorgedaan. De stijging wordt met andere woorden niet veroorzaakt door een kleine groep instellingen of door specifieke studentcategorieën of opleidingen.
Het schooljaar 2019/2020 stond uiteraard ook in het mbo in het teken van de coronapandemie en er zijn diverse onderzoeken uitgevoerd waarin is nagegaan of en hoe de coronapandemie van invloed is geweest op onder meer de uitval en de studieduur[3] (naast andere aspecten zoals het welzijn en de motivatie studenten en de kwaliteit van het onderwijs). Daaruit kwam naar voren dat in het schooljaar 2019/2020, vergeleken met een jaar eerder:

- minder studenten de school verlieten / studenten langer in het onderwijs bleven;
- even veel diploma's werden behaald;
- minder studenten zonder diploma uitvielen;
- meer studenten studievertraging hebben opgelopen.

Analyses in het kader van deze benchmarkrapportage ondersteunen de bevindingen van de genoemde onderzoeken.

- In 2020 verlieten minder mbo-studenten hun school en van deze instellingsverlaters stroomde een groter deel door naar het hbo en bleef zodoende in het onderwijs. Ook was er in 2020 sprake van minder switchgedrag van mbo-studenten: ze bleven vaker in hun eigen school en in hetzelfde opleidingsdomein. Zowel wat betreft de doorstroom mbo-hbo als wat betreft het aantal switchers is in 2019/2020 sprake van een trendbreuk.
- In 2019/2020 zijn in het mbo even veel diploma's op niveau 2 t/m 4 behaald als in 2018/2019. Daar tegenover staat een kleiner aantal ongediplomeerde uitvallers uit de instelling. Dit vertaalt zich in een hoger jaarresultaat in 2019/2020.

Het is niet te voorspellen in hoeverre de mbo-studenten die nu langer in het onderwijs blijven, bij het verlaten van de school vaker of minder vaak een diploma op zak zullen hebben. Op het uiteindelijke effect van de coronapandemie op het studiesucces in het mbo zal daarom pas de volgende jaren meer zicht ontstaan.

3 Zie onder meer J. Zwetsloot e.a. (2021). *Een onverwacht valse start op de arbeidsmarkt. De invloed van de coronapandemie op de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt. Tussenrapportage*. Amsterdam: SEO/Utrecht: Verweij Jonker Instituut; Keppels. E. & T. Jenniskens (2021). *Covid-19 inhaal- en ondersteuningsprogramma's: mbo. Tussenrapportage 1*. Nijmegen: KBA Nijmegen; Kamerbrief *Monitoring gevolgen Covid-19 in mbo en ho* (24 november 2020) en Kamerbrief *Gevolgen Covid-19-pandemie in mbo en ho* (22 juni 2021).

1 Inleiding

In 2006 verscheen de eerste sectorrapportage van de benchmark MBO, bouwsteen studiesucces. Hierin konden mbo-instellingen hun prestaties op het gebied van studiesucces vergelijken met die van de mbo-sector. Tot en met 2012 werden deze prestaties uitgedrukt in jaarresultaat en diplomaresultaat. In de jaren daarna zijn aanvullende indicatoren voor studiesucces in de benchmark opgenomen, waardoor een breder en evenwichtiger beeld van de prestaties van de scholen ontstond. Het primaire doel is echter vanaf de start onveranderd: het aanreiken van gegevens over studiesucces aan de hand waarvan onderwijsinstellingen kunnen zien waar zij hun prestaties kunnen verbeteren.

In deze sectorrapportage ligt het accent op het mbo als geheel. Naast deze overkoepelende sectorrapportage omvat de benchmark mbo 2020, bouwsteen studiesucces voor de afzonderlijke mbo-instellingen nog de volgende bestanddelen:

- een instellingsrapportage;
- excel-sheets met de resultaten op de indicatoren uitgesplitst per beroepsopleiding, aangevuld met een excel-sheet met data over switchers;
- een interactieve vergelijkingstool waarin instellingen hun studiesucces kunnen vergelijken met dat van andere mbo-instellingen.

De benchmark mbo, bouwsteen studiesucces is in opdracht en onder regie van de MBO Raad uitgevoerd door KBA Nijmegen. De cijfers zijn ontleend aan databestanden van DUO.

1.1 INDICATOREN VOOR STUDIESUCCES

In 2017 en 2018 zijn aan de benchmark mbo vier indicatoren van studiesucces toegevoegd die aansluiten bij de indicatoren die de Onderwijsinspectie in die periode heeft ontwikkeld: ‘startersresultaat’, ‘passende plaatsing’, ‘passend diploma’ en ‘opstroom’. In 2020 zijn de indicatoren voor studiesucces dezelfde gebleven. Dit betekent dat de volgende indicatoren voor studiesucces in deze rapportage aan bod komen:

1. jaarresultaat:
2. diplomaresultaat;
3. startersresultaat;
4. passende plaatsing;
5. passend diploma;
6. opstroom;
7. kwalificatiewinst;
8. doorstroom mbo-hbo.

Sinds 2018 worden studenten in de entreeopleiding niet meer meegenomen bij de berekening van de scores van de indicatoren en diploma’s op niveau 1 worden niet meer meegerekend. Dit geldt voor de indicatoren die de Onderwijsinspectie hanteert (1 t/m 6).

Onderstaand worden de indicatoren kort geïntroduceerd. In de hoofdstukken 3 t/m 10 worden ze uitgebreider toegelicht en worden de prestaties van de mbo-sector aan de hand van deze indicatoren beschreven.

1. Jaarresultaat

Jaarresultaat staat voor wat het mbo per jaar aan gediplomeerden realiseert. Het gaat daarbij om het totale aantal gediplomeerden op niveau 2, 3 of 4, zowel instellingsverlaters als gediplomeerden die in hun instelling verder gaan met een mbo-opleiding. Studenten in de entreeopleiding worden niet in het jaarresultaat betrokken. In het jaarresultaat tellen alleen diploma’s mee die zijn behaald in het teljaar. Het jaarresultaat wordt uitgedrukt in het percentage gediplomeerden op het totaal aantal gediplomeerden plus het aantal ongediplomeerde instellingsverlaters.

2. Diplomaresultaat

Diplomaresultaat staat voor het aandeel mbo-studenten dat het mbo verlaat met een diploma op niveau 2, 3 of 4. Het diplomaresultaat wordt uitgedrukt in het percentage instellingsverlaters met een mbo-diploma op het totale aantal instellingsverlaters. Indien een mbo-student ooit in voorgaande zes jaren een mbo-diploma heeft behaald, wordt dit ook in beschouwing genomen. Diplomaresultaat richt zich met andere woorden op studiesucces voor mbo-verlaters gedurende hun loopbaan in het mbo.

3. Startersresultaat

'Startersresultaat' is de spiegel van uitval eerstejaars op mbo-niveau 2 t/m 4.
Voor deelnemers die per 1 oktober 2019 in een mbo-instelling zijn ingestroomd op niveau 2, 3 of 4 is de bestemming op 1 oktober 2020 nagegaan: zijn zij nog in opleiding bij dezelfde instelling, uitgestroomd met een diploma of uitgevallen zonder diploma? De opgetelde percentages voor 'nog in opleiding' en 'uitgestroomd met diploma' vormen samen de score voor 'startersresultaat'.

4. Passende plaatsing

Deze door de Onderwijsinspectie ontwikkelde indicator geeft aan of studenten die in 2019 in een mbo-instelling zijn ingestroomd op niveau 2, 3 of 4 zijn geplaatst op een mbo-niveau dat passend wordt geacht op basis van de vooropleiding. Er zijn drie mogelijkheden: plaatsing op niveau, plaatsing boven niveau en plaatsing onder niveau. De opgetelde percentages voor 'op' en 'boven' niveau vormen samen de score voor 'passende plaatsing'. Bij de normering worden zowel de vooropleiding in het vo als eerder in het mbo behaalde diploma's betrokken.

5. Passend diploma

Waar 'passende plaatsing' betrekking heeft op het instroomniveau van studenten, gaat 'passend diploma' over het niveau van uitstroom: de indicator geeft aan of bij instellingsverlaters het niveau van het diploma passend wordt geacht bij de vooropleiding. Er zijn vier mogelijkheden: diplomering op, boven of onder niveau, of geen diploma. De opgetelde percentages voor 'op' en 'boven' niveau vormen samen de score voor 'passend diploma'.

6. Opstroom

Opstroom wordt berekend over de doorstroompopulatie. Er is sprake van opstroom als een student die in het mbo is ingeschreven op niveau 2 of 3, in het volgende jaar op een hoger mbo-niveau in dezelfde instelling is ingeschreven.

7. Kwalificatiewinst

Kwalificatiewinst heeft betrekking op het verschil tussen het behaalde diplomaniveau in het mbo en het niveau van vooropleiding in het vo. In tegenstelling tot 'passend diploma' bestaat de populatie voor 'kwalificatiewinst' alleen uit *gediplomeerde* instellingsverlaters in een teljaar. De indicator wordt uitgedrukt in het percentage dat een diploma heeft behaald op minimaal het niveau dat op basis van de vooropleiding kan worden verwacht.

8. Doorstroom mbo-hbo

De doelgroep voor de indicator 'doorstroom mbo-hbo' bestaat uit gediplomeerden op niveau 4. De indicator wordt uitgedrukt in het percentage instellingsverlaters met een diploma op niveau 4 die op 1 oktober van het volgende teljaar staan ingeschreven in het hbo.

Gebruikte databestanden

De analyses zijn gebaseerd op cijfers die zijn ontleend aan databestanden van DUO. De cijfers in deze rapportage hebben betrekking op het jaar 2020 (het schooljaar 2019/20). De gegevens over 2020 zijn gebaseerd op de BRON-foto van november 2020 (vóór de accountantscontrole) en hebben dus de status 'voorlopig'. De populatiegegevens (studentenaantallen) over 2020 zullen in de volgende benchmarkrapportage worden geactualiseerd. In de praktijk leverde dit in de afgelopen jaren slechts beperkte wijzigingen op.
Voor de indicator doorstroom mbo-hbo kunnen de cijfers niet worden uitgesplitst naar studentkenmerken. Dit heeft te maken met beperkingen in het voor deze indicator beschikbare databestand.

1.2 LEESWIJZER

In dit rapport worden gegevens over deelname en studiesucces in het mbo gepresenteerd op het niveau van de mbo-sector als geheel, dat wil zeggen ongeacht de onderwijsinstelling waar studenten zijn ingeschreven. Om het mogelijk te maken gegevens op instellingsniveau te spiegelen, ten opzichte van elkaar en ten opzichte van de mbo-sector als geheel, zijn daarnaast in bijlage 1 en bijlage 2 voor elk van de indicatoren de scores van afzonderlijke instellingen weergegeven. Meer gedetailleerde gegevens op het niveau van individuele instellingen zijn gepresenteerd in afzonderlijke instellingsspecifieke rapportages.

Hoofdstuk 2 betreft gegevens over de deelname aan het mbo. De studentenpopulatie wordt beschreven aan de hand van opleidingskenmerken (niveau, opleidingssector, leerweg) en studentkenmerken (geslacht, leeftijd, migratieachtergrond, vooropleiding).
Hoofdstuk 3 bevat gegevens over het jaarresultaat, uitgesplitst naar opleidings- en studentkenmerken. Vanwege de beleidsrelevantie van cijfers over jaarresultaat is deze indicator het meest uitgebreid beschreven.
In de *hoofdstukken 4 t/m 10* komen de overige indicatoren aan bod:

- diplomaresultaat (hoofdstuk 4);
- startersresultaat (hoofdstuk 5);
- passende plaatsing (hoofdstuk 6);
- passend diploma (hoofdstuk 7);
- opstroom (hoofdstuk 8);
- kwalificatiewinst (hoofdstuk 9);
- doorstroom mbo-hbo (hoofdstuk 10).

Bijlage 1 bevat een overzicht van het jaarresultaat voor afzonderlijke mbo-instellingen in 2017 t/m 2020. *Bijlage 2* bevat de scores voor alle indicatoren voor de afzonderlijke mbo-instellingen in 2020. *Bijlage 3 en Bijlage 4* bevatten achtergrondgegevens over de studentenpopulatie in het mbo. *Bijlage 5* toont de statistische samenhang tussen de indicatoren voor studiesucces. *Bijlage 6*, voor het eerst in de sectorrapportage opgenomen, laat de ontwikkeling zien van het percentage switchers in het mbo. Het gaat daarbij zowel om verandering van domein binnen de instelling als om verandering van instelling.

2 Samenstelling van de studentenpopulatie in het mbo

Dit hoofdstuk biedt een doorkijk in de samenstelling van de gehele studentenpopulatie in het mbo, dat wil zeggen ongeacht de onderwijsinstelling. Tevens wordt de ontwikkeling daarin over de afgelopen jaren weergegeven. Het hoofdstuk dient enerzijds voor een goed begrip van de eigenheid van het mbo als onderwijssector en anderzijds als achtergrond bij de interpretatie van de in volgende hoofdstukken gepresenteerde cijfers over studiesucces.

2.1 OMVANG VAN DE SECTOR

Na eerdere jaren van forse groei is tussen 2011 en 2015 sprake geweest van een daling van het aantal studenten in het mbo. In 2016 was weer sprake van een lichte stijging en deze zette zich in de jaren daarna door. Per 1-10-2020 telde het mbo in totaal 520.224 studenten[4], een stijging van ongeveer 7.500 (1,5 procent) in vergelijking met een jaar eerder. In de volgende paragrafen wordt uiteengezet bij welke student- en opleidingscategorieën (meer of minder) sprake is van een toename.
Overzicht 2.1 laat zien dat roc's verreweg de meeste studenten hebben, gevolgd door vakinstellingen en aoc's[5]. De toename van het aantal studenten in de periode 2017-2020 komt voor rekening van de roc's; bij aoc's daalde het aantal studenten in die periode met 7 procent en ook bij vakinstellingen was sprake van een, zij het zeer lichte, afname van het aantal studenten.

Overzicht 2.1 – Aantal studenten per soort instelling van 1-10-2017 t/m 1-10-2020

	2017	2018	2019	2020
roc's	444.295	455.945	462.435	470.265
aoc's	24.348	23.367	22.865	22.786
vakinstellingen	27.979	27.613	27.339	27.172
overige	4	1	2	1
Totaal	**496.626**	**506.926**	**512.641**	**520.224**

4 Het aantal van 520.224 mbo-studenten in 2020 is gebaseerd op de BRON-foto van november 2020 en heeft de status 'voorlopig'. Bij de definitieve versie van dit bestand kunnen nog correcties op dit aantal plaatsvinden.
5 De categorie 'overige' betreft een doveninstituut met in 2020 slechts 1 mbo-student.

2.2 OPLEIDINGSKENMERKEN

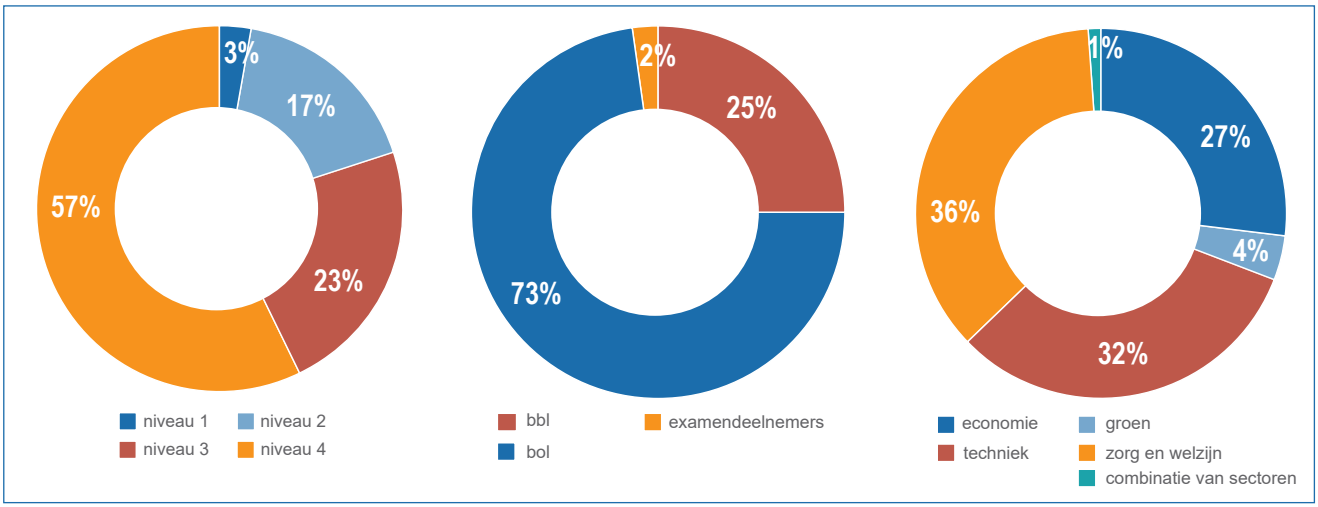
Per 1-10-2020 is ruim de helft van de studenten (57%) ingeschreven in een opleiding op *niveau* 4 (zie overzicht 2.2). Bijna een kwart volgt een opleiding op niveau 3 en 17 procent op niveau 2. Niveau 1 (entree) bevat met 3 procent veruit de kleinste groep. Wat *leerweg* betreft volgt iets minder dan drie kwart van de studenten een opleiding in de bol en een kwart volgt een opleiding in de bbl. De *sectoren* zorg en welzijn (36%) en techniek (32%) zijn de grootste opleidingssectoren, gevolgd door economie (27%). De sector groen omvat in 2020 4 procent van de studenten.

Overzicht 2.3 presenteert de studentenpopulatie op vier meetmomenten en voor verschillende opleidingsvarianten: per niveau, leerweg en opleidingssector.

Opleidingsniveau

In de periode 2011-2015, toen het totaal aantal mbo-studenten met ongeveer 50.000 daalde, bleef het aantal studenten op niveau 4 tegen de trend in groeien. In de jaren 2017 tot en met 2020 is dat niet anders. Het *aandeel* studenten op niveau 4 neemt elk jaar verder toe, tot 57 procent in 2020. Dit ging tot en met 2016 vooral ten koste van het aandeel niveau 2 studenten maar, zoals overzicht 2.3 laat zien, de laatste jaren juist meer van niveau 3. Zowel het aandeel als het absolute aantal studenten op niveau 3 is vanaf 2017 gedaald. Het aantal studenten in de entree-opleiding nam vanaf 2017 toe, maar daalde in 2020 licht tot 16.591 in 2020.

Overzicht 2.2 – Verdeling van de mbo-studentenpopulatie per 1-10-2020 naar niveau, leerweg en sector

Overzicht 2.3 – Studentenpopulatie van 1-10-2017 t/m 1-10-2020 per niveau, leerweg en opleidingssector

	2017		2018		2019		2020	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Niveau								
entree	14.627	3	16.605	3	17.490	3	16.591	3
niveau 2	85.444	17	85.885	17	85.277	17	86.342	17
niveau 3	129.736	26	126.150	25	122.434	24	119.409	23
niveau 4	266.819	54	278.286	55	287.440	56	297.882	57
Totaal (=100%)	**496.626**	**100**	**506.926**	**100**	**512.641**	**100**	**520.224**	**100**
Opleidingssector								
economie	162.533	33	162.646	32	159.275	31	141.133	27
groen	24.212	5	23.552	5	22.789	4	23.285	4
techniek	134.916	27	136.505	27	136.821	27	165.756	32
zorg en welzijn	159.857	32	166.560	33	173.842	34	187.331	36
combinatie van sectoren	15.108	3	17.663	3	19.914	4	2.719	1
Totaal (=100%)	**496.626**	**100**	**506.926**	**100**	**512.641**	**100**	**520.224**	**100**
Leerweg								
bbl	107.936	22	120.949	24	129.915	25	128.612	25
bol-deeltijd	2	0	0	0	0	0	0	0
bol-voltijd	379.282	76	376.245	74	373.221	73	381.504	73
examendeelnemer[1]	9.406	2	9.732	2	9.505	2	10.108	2
Totaal (=100%)	**496.626**	**100**	**506.926**	**100**	**512.641**	**100**	**520.224**	**100**

1. Dit vormt een aparte categorie, en is uiteraard in de praktijk geen 'leerweg'.

Opleidingssector

Op het eerste gezicht wijst overzicht 2.3 op grote verschuivingen tussen de opleidingssectoren in 2020. De gewijzigde verhoudingen blijken echter het gevolg van wijzigingen in de toedeling van opleidingen naar sectoren in de gehanteerde DUO-bestanden. Zo is het grootste deel van de studenten in de Entree, voorheen toegedeeld aan de 'combinatie van sectoren', in 2020 verdeeld over de vier sectoren. Daarnaast is het opleidingsdomein ICT 'verhuisd' van de sector economie naar de sector techniek. Ook als wordt gecorrigeerd voor de administratieve vertekening, lijkt de groei van de sector zorg en welzijn in 2020 door te zetten.

Leerweg

Tijdens de economische crisis tussen 2008 en 2015 zijn de verhoudingen tussen de *leerwegen* aanzienlijk gewijzigd. Het aandeel van de bbl is in die jaren afgenomen van 33 procent naar 20 procent en het aandeel van de bol steeg van 63 procent naar 78 procent. Dit is volgens verwachting: in tijden van economische teruggang en een gebrek aan leerarbeidsplaatsen neemt de instroom in de bbl af ten gunste van de bol (bol en bbl als communicerende vaten). Daarbij moet worden aangetekend dat in die periode de groei van de bol de krimp van de bbl slechts gedeeltelijk kon compenseren.

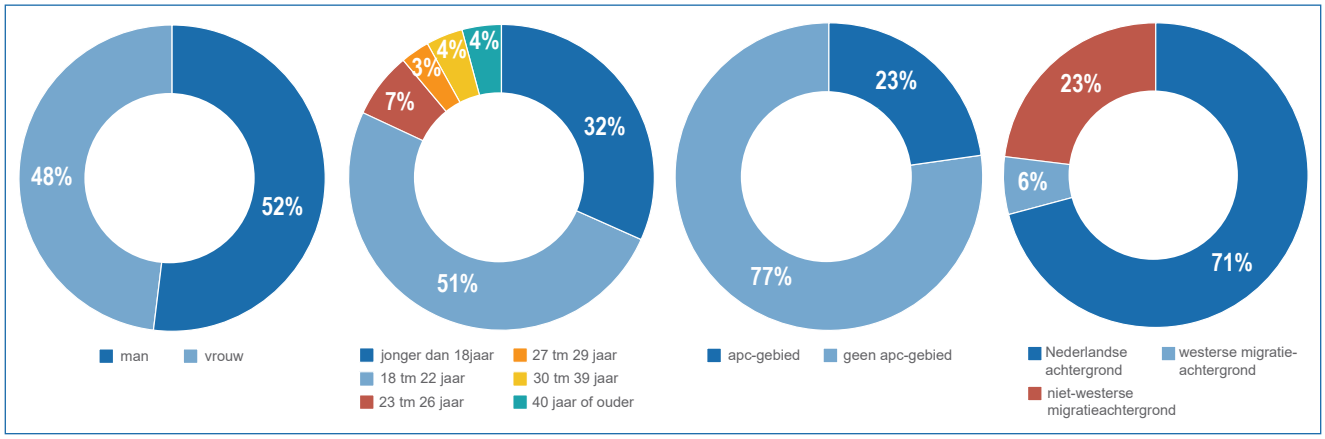
Vanaf 2016 tot en met 2019 is weer sprake van een opleving van de bbl. In 2019 waren er bijna 130.000 bbl-studenten, dat is ruim 20.000 studenten meer (+19%) dan in 2017. De bol daalde in die periode licht. In 2020 is de situatie gewijzigd: de groei van de bbl is tot stilstand gekomen en de bol neemt weer in omvang toe. Het ligt voor de hand te veronderstellen dat de coronapandemie hierbij een rol speelt; deze bracht en brengt voor de bbl extra complicaties met zich mee (gedwongen sluitingen van leerbedrijven; studenten niet langer welkom vanwege thuiswerken en besmettingsrisico; geen bezoek van BPV-begeleiders aan leerbedrijven mogelijk etc.). Het is in dit stadium niet te voorspellen of sprake is van een tijdelijke onderbreking of van een ombuiging van de opwaartse trend van de bbl van de afgelopen jaren.

2.3 STUDENTKENMERKEN

In overzicht 2.4 is de verdeling van de mbo-studentenpopulatie per 1 oktober 2020 weergegeven naar geslacht, leeftijd, migratieachtergrond en het al dan niet woonachtig zijn in een armoedeprobleemcumulatiegebied (apc-gebied[6]).

6 Een armoedeprobleemcumulatiegebied (apc-gebied) is een postcodegebied waarin het percentage huishoudens met een laag inkomen, het percentage huishoudens met een uitkering én het percentage studenten met een niet-westerse migratieachtergrond hoger is dan in 80 procent van alle postcodegebieden in Nederland.

Overzicht 2.4 – Verdeling van de mbo-studentenpopulatie per 1-10-2020 naar geslacht, leeftijd, migratieachtergrond en apc-gebied

Overzicht 2.5 geeft voor de periode 2017-2020 de verdeling van de mbo-studentenpopulatie weer naar persoonskenmerken. Wat betreft *geslacht* en het *wonen in een apc-gebied* blijft de verdeling in deze periode nagenoeg gelijk. Ten aanzien van *migratieachtergrond* zien we wel een geleidelijke verschuiving. Het aantal studenten met een niet-westerse migratieachtergrond neemt vanaf 2017 sterker toe dan het aantal studenten met een Nederlandse achtergrond. Dit wordt, in het bijzonder in de entree, deels verklaard door een toegenomen instroom van statushou-

Overzicht 2.5 – Studentenpopulatie van 1-10-2017 t/m 1-10-2020 naar geslacht, leeftijdscategorie, migratieachtergrond en apc-gebied

	2017		2018		2019		2020	
	aantal	%	aantal	%	Aantal	%	aantal	%
Geslacht								
man	259.754	52	264.493	52	265.000	52	268.158	52
vrouw	236.872	48	242.433	48	247.641	48	252.066	48
onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal (=100%)	**496.626**	**100**	**506.926**	**100**	**512.641**	**100**	**520.224**	**100**
Leeftijdscategorie								
jonger dan 18 jaar	161.840	33	163.805	32	164.819	32	166.515	32
18-22 jaar	259.636	52	261.840	52	261.295	51	265.607	51
23-26 jaar	36.474	7	36.412	7	35.699	7	36.487	7
27-29 jaar	10.620	2	12.231	2	13.243	3	13.175	3
30-39 jaar	13.556	3	16.247	3	19.007	4	19.844	4
40 jaar of ouder	14.500	3	16.391	3	18.578	4	18.596	4
Totaal (=100%)	**496.626**	**100**	**506.926**	**100**	**512.641**	**100**	**520.224**	**100**
Migratieachtergrond								
Nederlandse achtergrond	362.626	73	365.985	72	366.491	71	367.213	71
westerse migratieachtergrond	28.770	6	29.024	6	29.570	6	30.421	6
niet-westerse migratieachtergrond	104.999	21	111.705	22	116.378	23	122.368	24
onbekend	231	0	212	0	202	0	222	0
Totaal (=100%)	**496.626**	**100**	**506.926**	**100**	**512.641**	**100**	**520.224**	**100**
Apc-gebied								
apc-gebied	112.998	23	115.861	23	117.247	23	120.031	23
geen apc-gebied	383.628	77	391.065	77	395.394	77	400.193	77
Totaal (=100%)	**496.626**	**100**	**506.926**	**100**	**512.641**	**100**	**520.224**	**100**

ders[7]. Door het herstel van de bbl tussen 2016 en 2019 is in die periode ook het aantal oudere mbo-studenten (vanaf 27 jaar) toegenomen, tot 11 procent in 2019. En evenals de bbl (zie overzicht 2.3) is ook de omvang van het aantal 27-plussers in 2020 niet verder gegroeid. De groei van de studentenpopulatie in 2020 komt voor rekening van de jongere studenten.

Instroom in 2017-2020

Overzicht 2.6 gaat wat gedetailleerder in op de verdeling naar leerweg, nu vanuit het perspectief van de *instroom* in de mbo-instellingen in de periode tussen 2017 en 2020. De onderste rij laat zien dat de toename van de instroom in het mbo in 2019 tot stilstand is gekomen; in 2020 is sprake van een afname, zowel in de bbl als in de bol. Eerder (overzicht 2.3) zagen we dat, de gedaalde instroom ten spijt, het totale aantal bol-studenten in 2020 was toegenomen. Dit duidt op een relatief lage uitstroom uit de bol in schooljaar 2019/2020. Mogelijk speelt de coronapandemie hierbij een rol: onderzoek wijst erop dat studenten hierdoor langer in het onderwijs blijven[8]. Wat betreft de instroom in de bbl moet de volgende jaren blijken of deze zich weer kan herstellen of dat 2020 een kanteljaar blijkt te zijn.

In 2020 is de instroom in alle leeftijdscategorieën lager dan in 2019. Dat geldt ook voor de jongste instromers, maar daar is de krimp in verhouding zeer beperkt gebleven. Hierdoor is in 2020 het aandeel studenten jonger dan 18 jaar in de instroom groter geworden.

2.4 VOOROPLEIDINGSCATEGORIEËN

In deze paragraaf gaan we in op de vooropleiding die de mbo-studenten in het voortgezet onderwijs hebben gevolgd. De gegevens hierover zijn ontleend aan BRON-vo en betreffen steeds de *hoogste* vooropleiding in het vo.

Overzicht 2.6 – Instroom van 1-10-2017 t/m 1-10-2020 per leerweg

	2017		2018		2019		2020	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
bbl	36.497	22	43.008	24	44.192	25	38.633	23
bol	131.127	78	132.856	76	131.304	75	127.645	77
Totale instroom[1]	**167.624**	**100**	**175.864**	**100**	**175.496**	**100**	**166.278**	**100**

1. Dit is exclusief instroom van examendeelnemers

Overzicht 2.7 – Instroom van 1-10-2017 t/m 1-10-2020 naar leeftijdsklasse

	2017		2018		2019		2020	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Leeftijdsklasse								
jonger dan 18 jaar	106.804	63	107.298	60	107.181	60	106.243	63
18-22 jaar	39.894	24	43.602	25	42.296	24	38.112	23
23-26 jaar	7.327	4	8.257	5	7.985	5	7.051	4
27-29 jaar	2.946	2	3.748	2	3.696	2	3.192	2
30-39 jaar	5.409	3	6.685	4	7.180	4	5.927	4
40 jaar of ouder	7.214	4	8.219	5	9.000	5	7.447	4
Totaal	**169.594**	**100**	**177.809**	**100**	**177.338**	**100**	**167.972**	**100**

7 https://longreads.cbs.nl/asielenintegratie-2019/statushouders-huisvesting-en-integratie/

8. Zwetsloot, J. e.a. (2021). *Een onverwacht valse start op de arbeidsmarkt. De invloed van de coronapandemie op de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt. Tussenrapportage*. Amsterdam: SEO/Utrecht: Verweij Jonker Instituut

Overzicht 2.8 – Hoogste vooropleiding voortgezet onderwijs van 1-10-2017 t/m 1-10-2020

	2017		2018		2019		2020	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
praktijkonderwijs	12.359	2	13.534	3	14.385	3	15.850	3
vmbo zonder diploma	32.479	7	33.573	7	35.080	7	36.737	7
havo/vwo zonder diploma	14.227	3	14.180	3	15.103	3	15.207	3
vmbo BB met diploma	86.934	18	86.566	17	83.921	16	82.859	16
vmbo KB met diploma	116.530	23	119.350	24	119.482	23	121.248	23
vmbo GL met diploma	24.203	5	24.616	5	25.085	5	25.840	5
vmbo TL met diploma	157.260	32	160.128	32	160.384	31	164.101	32
havo/vwo met diploma	18.115	4	18.173	4	18.559	4	18.707	4
vooropleiding vo onbekend	34.519	7	36.806	7	40.642	8	39.675	8
Totaal	**496.626**	**100**	**506.926**	**100**	**512.641**	**100**	**520.224**	**100**

Overzicht 2.8 toont de verdeling van de mbo-studenten over de vooropleidingscategorieën. De meeste mbo-studenten hebben een diploma van een vmbo-opleiding behaald, waarbij vmbo theoretische leerweg de grootste groep vormt; in 2020 heeft 32 procent van de studenten een vmbo TL diploma op zak. 10 procent van de studenten (7 procent vmbo en 3 procent havo/vwo) heeft geen diploma van het voortgezet onderwijs. In 2020 zijn bijna 16.000 mbo-studenten afkomstig uit het praktijkonderwijs. Dit aantal groeit sinds 2016 elk jaar met ongeveer 1.000 studenten en daarmee iets harder dan gemiddeld.

De categorie 'vooropleiding vo onbekend'

Van de 520.224 studenten in het mbo per 1-10-2020 is van 480.549 (92 procent) de vooropleiding bekend en van 39.675 (8 procent) niet. Deze studenten komen niet voor in de BRON-vo bestanden van de afgelopen jaren. Omdat elk jaar een nieuw BRON-vo bestand wordt toegevoegd, neemt deze categorie in de regel langzaam in aantal af. In 2018 en 2019 was echter sprake van een toename. Dit is het gevolg van het herstel in die jaren van de bbl, de leerweg waarvoor vooral oudere studenten kiezen die langer geleden het vo hebben verlaten. In 2020 is, zoals bleek uit de overzichten 2.3 en 2.6, de groei van de bbl tot stilstand gekomen en daarmee ook de groei van de categorie 'vooropleiding onbekend'.

Mbo-studenten van wie de vooropleiding onbekend is, zijn in overgrote meerderheid 23 jaar of ouder en zij volgen meestal de beroepsbegeleidende leerweg. Bij de overige mbo-studenten liggen de verhoudingen andersom. Daarnaast blijkt dat de groep 'vooropleiding vo onbekend' naar verhouding vaak een opleiding volgt op niveau 1, 2 en 3 en minder vaak op niveau 4. Dit doet vermoeden dat het feitelijk vooropleidingsniveau van deze groep gemiddeld lager is dan voor de gehele mbo-studentenpopulatie.
Gelet op hun leeftijd en op de leerweg die zij in meerderheid volgen, kan er van uit worden gegaan dat de categorie 'vooropleiding vo onbekend' vooral bestaat uit: werkenden, werkzoekenden, herintreders en/of zij-instromers die een mbo-opleiding volgen.

Leerwegondersteunend onderwijs

Een vo-leerling kan leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) volgen als hij of zij extra ondersteuning nodig heeft om een diploma te halen. Dat kan in elk van de vier leerwegen van het vmbo; voor havo- of vwo-leerlingen bestaat deze mogelijkheid niet.
Van ruim 93.000 mbo-studenten in 2020 is bekend dat zij in het vmbo leerwegondersteunend onderwijs hebben gevolgd. Dit is 18 procent van alle mbo-studenten (zie overzicht 2.9)[9]. Tussen 2008 en 2017 steeg de omvang van groep mbo-studenten met een lwoo-vooropleiding elk jaar

Overzicht 2.9 – Studenten met en zonder lwoo in het vo van 1-10-2017 t/m 1-10-2020

	2017		2018		2019		2020	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
lwoo	103.418	21	103.302	20	99.512	19	93.449	18
geen lwoo	358.689	72	366.818	72	372.487	73	387.100	74
vooropleiding vo onbekend	34.519	7	36.806	7	40.642	8	39.675	8
Totaal	**496.626**	**100**	**506.926**	**100**	**512.641**	**100**	**520.224**	**100**

9 Als we alleen kijken naar mbo-studenten met een vmbo-vooropleiding, is het aandeel lwoo groter, nl. 22 procent.

Overzicht 2.10 – Lwoo naar vmbo-categorie per 1-10-2020

	lwoo	geen lwoo	Totaal
	%	%	(=100%)
vmbo zonder diploma			
brugklas zonder diploma	22	78	15.949
vmbo BB zonder diploma	55	45	9.293
vmbo KB zonder diploma	22	78	5.407
vmbo GL zonder diploma	8	92	1.288
vmbo TL zonder diploma	7	93	4.800
vmbo met diploma			
vmbo BB met diploma	57	43	82.859
vmbo KB met diploma	24	76	121.248
vmbo GL met diploma	6	94	25.840
vmbo TL met diploma	3	97	164.101

licht, zowel in absolute als in relatieve zin. In 2018 is deze trend gekeerd; in 2019 en 2020 is zowel het aantal als het percentage mbo-studenten met een lwoo-achtergrond afgenomen.

Het aandeel lwoo-leerlingen loopt per vmbo-leerweg sterk uiteen, zo blijkt uit overzicht 2.10. Van de mbo-studenten met een vooropleiding vmbo basisberoepsgerichte leerweg heeft meer dan de helft lwoo gevolgd. Bij de theoretische en gemengde leerweg ligt dit aandeel op zeven à acht procent (ongediplomeerde vmbo'ers) of lager (gediplomeerde vmbo'ers). Vmbo kaderberoepsgerichte leerweg zit hier met ruim een vijfde van de studenten tussenin.

Vooropleiding en opleidingsvarianten in het mbo

Hoe zijn mbo-studenten met een verschillende vo-vooropleiding gespreid over de verschillende opleidingsvarianten? Overzicht 2.11 laat dat zien. Het overzicht heeft betrekking op eerstejaars in de mbo-instellingen in 2020; studenten die na het vo eerst in een andere mbo-instelling een mbo-diploma hebben behaald zijn buiten beschouwing gelaten. Zoals te verwachten was, vindt instroom vanuit het *praktijkonderwijs* vooral plaats in de entree (91%) en voor bijna een op de tien in niveau 2.

Het afschaffen van de drempelloze instroom op niveau 2 per 1 augustus 2014 is terug te zien in het percentage studenten *zonder vmbo-diploma* dat instroomt op niveau 2 of hoger. In 2013 ging het nog om 47 procent, een jaar later was dit gedaald tot 40 procent. Vanaf 2015 is dit percentage langzaam iets verder gedaald, in 2020 gaat het om 36 procent.

Het instroomniveau van studenten met vooropleiding *vmbo BB* is de afgelopen jaren weinig veranderd: zij starten in overgrote meerderheid (2020: 94 procent) op niveau 2. Heel anders ligt dit voor studenten met vooropleiding *vmbo KB*. In 2013 startte 20 procent van hen nog op niveau 2, 43 procent op niveau 3 en 36 procent op niveau 4. Overzicht 2.11 laat zien dat de verhoudingen vijf jaar later heel anders liggen: nog slechts 10 procent stroomt in op niveau 2 en er stromen inmiddels aanzienlijk meer vmbo KB gediplomeerden in op niveau 4 (53%) dan op niveau 3 (37%).

Overzicht 2.11 – Instroom 2020 naar niveau, leerweg en sector - per vooropleidingscategorie (%)

	praktijk-onderwijs	vmbo zonder diploma	havo/ vwo zonder diploma	vmbo BB mét diploma	vmbo KB mét diploma	vmbo GL mét diploma	vmbo TL mét diploma	havo/ vwo met diploma
Niveau								
entree	91	64	1	0	0	0	0	0
niveau 2	9	20	4	94	10	5	3	6
niveau 3	0	5	10	5	37	16	10	16
niveau 4	0	11	85	1	53	79	86	78
Leerweg								
bbl	20	14	10	23	16	10	7	36
bol	55	82	90	77	84	90	93	64
examen-deelnemer	25	4	0	0	0	0	0	1
Opleidingssector								
economie	27	27	31	31	28	28	34	25
groen	3	3	6	6	5	9	4	8
techniek	24	26	32	33	32	31	29	35
zorg en welzijn	34	29	32	30	34	32	33	31
combinatie van sectoren	12	15	0	0	0	0	0	0
Totaal (= 100%)	**3.520**	**9.620**	**4.535**	**18.792**	**32.830**	**7.670**	**49.158**	**6.681**

Het is moeilijk om aan te geven in hoeverre het toelatingsrecht hierbij een rol speelt. Weliswaar starten vmbo KB gediplomeerden sinds de invoering van die wet op een hoger niveau, maar deze opwaartse trend was ook in de jaren daarvoor al zichtbaar.
Studenten met een diploma *vmbo GL of TL* en *havisten en vwo'ers* stromen voor het overgrote deel in op niveau 4.

Lwoo en opleidingsvarianten

Studenten die in het vmbo leerwegondersteunend onderwijs volgden, stromen in vergelijking met andere vmbo-studenten beduidend vaker in op niveau 2 en minder vaak in een opleiding op niveau 4 (zie overzicht 2.12). Ook is bij hen naar verhouding de bbl meer in trek. Naar opleidingssector onderscheiden de lwoo-leerlingen zich in het eerste jaar van het mbo niet sterk van de studenten die in het vmbo geen lwoo hebben gevolgd.

Overzicht 2.12 – Instroom van vmbo'ers met en zonder lwoo in het mbo in 2020, naar niveau, leerweg en sector (%)

	vmbo met lwoo	vmbo zonder lwoo
	%	%
Niveau		
niveau 1	6	4
niveau 2	43	16
niveau 3	21	18
niveau 4	31	61
Leerweg		
bbl	24	16
bol	76	83
examendeelnemer	1	0
Opleidingssector		
economie	28	31
groen	5	5
techniek	30	31
zorg en welzijn	36	33
combinatie van sectoren	1	1
Totaal (=100%)	**23.792**	**110.445**

3 Jaarresultaat

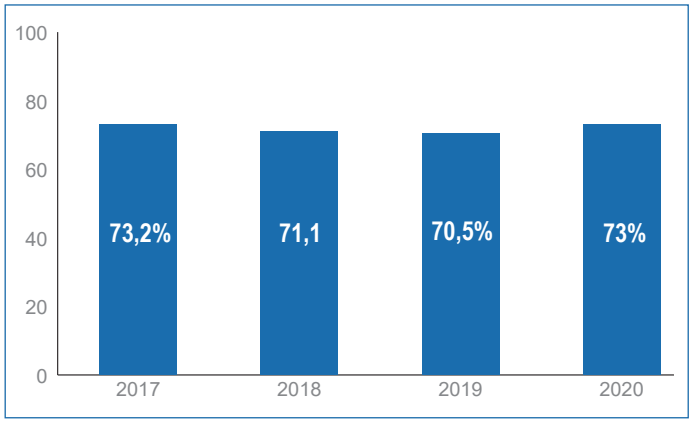
Dit hoofdstuk geeft een beeld van het studiesucces van het mbo, gemeten aan de indicator jaarresultaat.
Jaarresultaat staat voor wat het mbo per jaar aan gediplomeerden realiseert op niveau 2 tot en met 4. Het gaat daarbij om het totaal aantal gediplomeerden, zowel gediplomeerde instellingsverlaters als gediplomeerden die in de instelling verder studeren. In het jaarresultaat tellen alleen diploma's mee die zijn behaald in het teljaar. Het jaarresultaat wordt uitgedrukt in het percentage gediplomeerden op het totaal aantal gediplomeerden plus het aantal ongediplomeerde instellingsverlaters. Een gedetailleerde specificatie van de succesindicator jaarresultaat is online te vinden op https://informatie-encyclopedie.nl/indicatoren.

In dit hoofdstuk wordt het jaarresultaat over 2020 (studiejaar 2019/20) en voorgaande jaren gepresenteerd, voor de mbo-sector als geheel en uitgesplitst naar opleidingskenmerken en studentkenmerken, inclusief (in een aparte paragraaf) vooropleiding.

3.1 JAARRESULTAAT: EEN OVERALL BEELD

Nadat het jaarresultaat in het mbo tussen 2008 en 2015 elk jaar is gestegen, in totaal met ruim 10 procent, was in de periode 2016-2019 sprake van een afname. Overzicht 3.1 laat zien dat het jaarresultaat in 2020 weer is toegenomen, met 2,5 procent ten opzichte van 2019. Met 73,0 procent ligt het jaarresultaat in 2020 weer op het niveau van 2017.

Overzicht 3.1 – Jaarresultaat 2017 - 2020

De stijging van het jaarresultaat in 2020 heeft zich voorgedaan bij de roc's en de vakinstellingen. In de aoc's is het jaarresultaat in 2020 iets gezakt (zie overzicht 3.2). Daardoor behalen de aoc's in 2020 voor het eerst in lange tijd niet meer de hoogste score voor deze indicator; de verschillen tussen de typen instellingen zijn erg gering geworden.

Overzicht 3.2 – Jaarresultaat 2017 - 2020 per soort instelling

	Jaarresultaat			
	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
roc's	72,7%	70,7%	70,3%	73,0%
aoc's	78,9%	76,0%	74,2%	73,7%
vakinstellingen	74,4%	72,5%	70,9%	73,8%

Dynamiek in de scores voor jaarresultaat

Beide bovenstaande overzichten hebben betrekking op het niveau van de mbo-sector als geheel en op het niveau van de soorten instellingen (roc's, aoc's en vakinstellingen). Als we kijken naar de scores van de afzonderlijke mbo-instellingen, zien we een grotere variatie. In bijlage 1 is van elk van de mbo-instellingen het jaarresultaat tussen 2017 en 2020 weergegeven. Een nadere beschouwing en analyse van deze scores leidt tot de volgende bevindingen:

1. *De verschillen tussen de mbo-instellingen zijn aanzienlijk*:
   - de scores voor jaarresultaat lopen in 2020 uiteen, van 62 procent tot 88 procent;

- bij 51 mbo-instellingen is het jaarresultaat het afgelopen jaar gestegen, bij 1 gelijk gebleven en bij 10 gedaald;
- in vergelijking met 2017 is in 2020 bij 24 mbo-instellingen het jaarresultaat gestegen, waarvan in 1 instelling met meer dan 5 procent; bij 2 instellingen is het jaarresultaat gelijk gebleven; bij 36 instellingen is het jaarresultaat in die periode gedaald, waarvan in 6 instellingen met meer dan 5 procent.

2. *De verschillen tussen de mbo-instellingen worden kleiner*:
   - de standaarddeviatie (maat voor de spreiding van scores) bedraagt in 2017 5,7 en wordt in de jaren daarna steeds iets kleiner en komt in 2020 uit op 4,0.
3. *Komt het plafond in zicht?*
   - bij 1 van de 10 mbo-instellingen die in 2017 het *hoogste* jaarresultaat behaalden, is dit in de periode 2017-2020 nog een fractie verder gestegen. De allerhoogste score voor jaarresultaat ligt al sinds 2012 op hetzelfde niveau, nl. 88 à 89 procent.
     Overigens hebben 8 van de 10 mbo-instellingen die in 2017 de *laagste* scores voor jaarresultaat behaalden, zich in de periode 2017-2020 verbeterd.

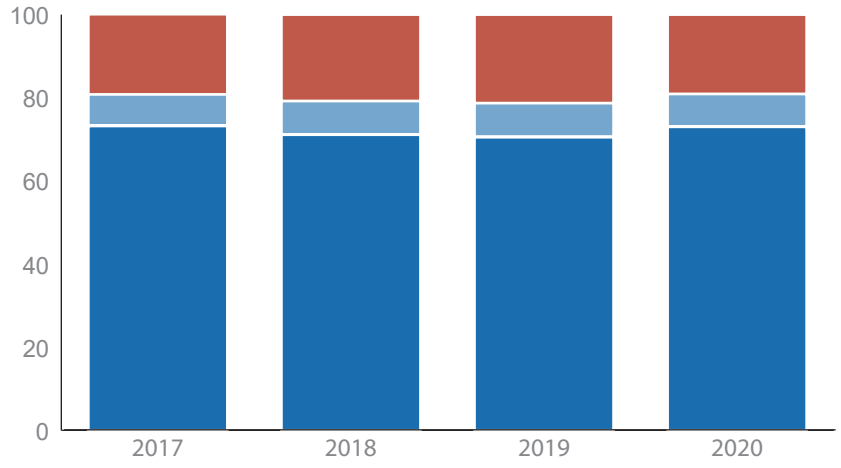
Instellingsverlaters en mbo-verlaters

In de berekening van het jaarresultaat ligt de focus op het niveau van de instelling: het aantal studenten dat in een teljaar een diploma in de instelling behaalt, wordt gedeeld door ditzelfde aantal *plus* het aantal studenten dat de instelling zonder diploma verlaat. Een deel van deze instellingsverlaters verlaat niet het mbo, maar vervolgt de schoolloopbaan in een andere mbo-instelling. Overzicht 3.3 laat zien hoe groot deze groep is. De categorie 'diploma eigen instelling' komt overeen met de score van jaarresultaat: 73,0 procent in 2020. Van de overige 27 procent blijkt een deel – 7,8 procent van de populatie voor de indicator jaarresultaat – nog in het mbo te zitten, maar wel in een andere mbo-instelling. Dit zijn met andere woorden wel instellingsverlaters maar geen mbo-verlaters[10]. Deze categorie is in 2020 in vergelijking met 2019 iets gekrompen, met 0,3 procent.

3.2 JAARRESULTAAT EN OPLEIDINGSKENMERKEN

Overzicht 3.4 laat zien wat in de periode 2017 - 2020 de succescijfers zijn voor diverse opleidingsvarianten, naar opleidingssector, niveau en leerweg. De cijfers voor de

Overzicht 3.3 – Succes / bestemming studenten 2017 - 2020

bestemming	2017	2018	2019	2020
zonder diploma uitstroom uit mbo	19,3%	20,8%	21,3%	19,1%
zonder diploma in opleiding andere instelling	7,5%	8,0%	8,1%	7,8%
diploma andere instelling	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
diploma eigen instelling	73,2%	71,1%	70,5%	73,0%

10 Bij de term 'mbo-verlaters' moet worden bedacht dat hierbij ook sprake kan zijn van een tijdelijke situatie: een deel van de ongediplomeerde mbo-verlaters keert later alsnog terug in het mbo om daar een diploma te behalen.

opleidingssectoren bevestigen de uitkomst van overzicht 3.2: in de sector groen (komt nagenoeg overeen met aoc's) is het jaarresultaat na enkele jaren van daling in 2020 niet meer het hoogst. Bij de andere sectoren zien we in 2020 een toename van het jaarresultaat; de exacte percentages zijn echter niet vergelijkbaar met die van voorgaande jaren als gevolg van wijzigingen in de toedeling van opleidingsdomeinen aan de sectoren.
Verder zien we dat de stijging van het jaarresultaat in 2020 zich bij elk van de opleidingsniveaus en leerwegen voordoet.

Overzicht 3.4 – Jaarresultaat 2017 - 2020 per opleidingsvariant

	Jaarresultaat			
	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
Opleidingssector				
economie	71,3	68,3	68,0	68,5
groen	79,0	76,1	74,4	73,8
techniek	74,4	72,3	72,0	76,9
zorg en welzijn	73,4	72,4	71,5	74,1
Niveau				
niveau 2	72,2	70,3	69,6	72,9
niveau 3	71,6	69,9	70,5	72,9
niveau 4	74,7	72,3	71,0	73,2
Leerweg				
bbl	74,6	71,4	70,5	72,8
bol	71,0	69,2	68,7	71,4

3.3 JAARRESULTAAT EN STUDENTKENMERKEN

Het jaarresultaat in 2017 tot en met 2020 is in overzicht 3.5 weergegeven naar geslacht, leeftijd en migratieachtergrond. Het onderscheid naar studentkenmerken laat hetzelfde patroon zien als het onderscheid naar opleidingskenmerken in overzicht 3.4: bij elk van de studentcategorieën is in 2020 sprake van een hoger jaarresultaat dan in 2019. De verhoudingen tussen de studentcategorieën onderling zijn de afgelopen jaren niet gewijzigd:

- Vrouwelijke studenten zijn succesvoller dan mannelijke, het verschil bedraagt in 2020 bijna zeven procentpunt.
- Wat betreft de leeftijd valt de lage score op van de jongste studenten (nog geen 18 jaar). Dit heeft te maken met de rekenbasis (populatie) voor de indicator jaarresultaat[11]. Ook onder de 23-26 jarigen is het jaarresultaat relatief laag, vanaf 27 jaar neemt het studiesucces toe.
- Het studiesucces is voor studenten met een Nederlandse achtergrond hoger (76,0%) dan voor studenten met een niet-westerse migratieachtergrond (64,3%). Het jaarresultaat voor studenten met een westerse migratieachtergrond ligt hier tussen in met 68,3 procent.
- Het jaarresultaat voor studenten die in een armoedeprobleemcumulatiegebied (apc-gebied) wonen ligt de afgelopen jaren steeds 8 à 10 procent lager dan voor studenten die niet in een apc-gebied wonen.

Overzicht 3.5 – Jaarresultaat 2017 - 2020 per studentcategorie

	Jaarresultaat			
	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
Geslacht				
man	70,5	67,8	67,4	69,8
vrouw	76,1	74,7	73,9	76,5
Leeftijdscategorie				
jonger dan 18 jaar	43,1	40,5	40,8	42,9
18-22 jaar	78,8	77,1	76,5	79,0
23-26 jaar	73,7	71,8	70,9	73,9
27-29 jaar	75,2	72,7	72,8	74,9
30-39 jaar	79,2	77,2	76,1	77,6
40 jaar of ouder	81,2	78,6	77,3	79,2
Migratieachtergrond				
Nederlandse achtergrond	76,4	74,4	73,9	76,0
westerse migratieachtergrond	67,9	66,2	65,7	68,3
niet-westerse migratieachtergrond	63,0	61,4	60,6	64,3
Apc-gebied				
apc-gebied	66,4	63,8	63,4	66,6
geen apc-gebied	75,3	73,4	72,7	75,0

3.4 JAARRESULTAAT EN VOOROPLEIDING

Het studiesucces van mbo-studenten loopt uiteen naar vooropleidingsniveau (zie overzicht 3.6). Als we 2020 vergelijken met 2019, zien we dat voor alle vooropleidingsca-

11 De populatie voor het berekenen van jaarresultaat omvat instellingsverlaters met of zonder diploma en gediplomeerde doorstromers binnen de instelling. Studenten die zonder diploma in de eigen instelling blijven, vallen daarbuiten. Studenten onder 18 jaar zijn overwegend eerstejaars. In het eerste jaar worden nog weinig diploma's behaald – relatief weinig studenten tellen positief mee voor deze indicator - en de ongediplomeerde uitstroom – die negatief meetelt - is relatief hoog.

Overzicht 3.6 – Jaarresultaat 2017 – 2020 naar vooropleiding

	Jaarresultaat			
	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
praktijkonderwijs	64,4	62,3	63,1	68,2
vmbo zonder diploma	57,3	55,7	54,8	59,0
havo/vwo zonder diploma	74,9	70,3	69,4	69,8
vmbo BB met diploma	70,0	69,1	68,8	71,6
vmbo KB met diploma	74,0	71,3	70,8	73,0
vmbo GL met diploma	80,6	78,6	78,4	79,1
vmbo TL met diploma	76,0	74,2	73,8	76,3
havo/vwo met diploma	80,2	77,8	76,0	78,2
vooropleiding vo onbekend	75,1	72,5	71,0	73,0
Totaal	**73,2**	**71,1**	**70,5**	**73,0**

tegorieën het jaarresultaat in 2020 hoger ligt. De stijging is het grootst bij de studenten die afkomstig zijn uit het praktijkonderwijs (+5,1%) en studenten zonder diploma in het vmbo (+4,2%).
De omvang van de verschillen tussen de scores van de vooropleidingscategorieën onderling wijst erop dat het niveau van de vooropleiding (vo) van studenten in relatief sterke mate samenhangt met hun succeskans. Mbo-studenten zonder een vmbo-diploma scoren gemiddeld duidelijk lager dan gemiddeld. In 2020 bedroeg het jaarresultaat voor deze groep 59 procent. Voor mbo-studenten met een diploma van vmbo GL, vmbo TL of havo/vwo is het jaarresultaat het hoogst, tussen 76 en 79 procent. De scores van de andere vooropleidingscategorieën houden het midden tussen deze beide uitersten.

Lwoo en studiesucces

Studenten die in het vmbo leerwegondersteunend onderwijs hebben gevolgd, waren tot en met 2018 in het mbo iets minder succesvol dan de overige studenten. Sinds 2019 is het verschil tussen mbo-studenten met en zonder lwoo-achtergrond marginaal (overzicht 3.7).

Overzicht 3.7 – Jaarresultaat 2017 - 2020 voor studenten met en zonder lwoo in het vo

	Jaarresultaat			
	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
lwoo	71,2	70,5	70,4	73,3
geen lwoo	73,5	71,1	70,5	73,0

3.5 DUIDING VAN HET JAARRESULTAAT 2020

In 2020 (schooljaar 2019/2020) is het jaarresultaat, na enkele jaren van daling, vrij fors toegenomen, met 2,5 procent tot 73,0 procent. Eerder in dit hoofdstuk hebben we beschreven dat deze stijging zich in het overgrote deel van de mbo-scholen (51 van de 62) en in vrijwel alle opleidingsvarianten (naar niveau, leerweg, sector) en studentcategorieën (naar geslacht, leeftijd, migratieachtergrond) heeft voorgedaan. De stijging wordt met andere woorden niet veroorzaakt door een kleine groep instellingen of door specifieke studentcategorieën of opleidingen.
Het schooljaar 2019/2020 stond uiteraard ook in het mbo in het teken van de coronapandemie en er zijn diverse onderzoeken uitgevoerd waarin is nagegaan of en hoe de coronapandemie van invloed is geweest op onder meer de uitval en de studieduur[12] (naast andere aspecten zoals het

12 Zie onder meer Zwetsloot, J. e.a. (2021). *Een onverwacht valse start op de arbeidsmarkt. De invloed van de coronapandemie op de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt. Tussenrapportage*. Amsterdam: SEO/Utrecht: Verweij Jonker Instituut; Keppels. E. & T. Jenniskens (2021). *Covid-19 inhaal- en ondersteuningsprogramma's: mbo. Tussenrapportage 1*. Nijmegen: KBA Nijmegen; Kamerbrief *Monitoring gevolgen Covid-19 in mbo en ho* (24 november 2020) en Kamerbrief *Gevolgen Covid-19-pandemie in mbo en ho* (22 juni 2021).

welzijn en de motivatie van studenten en de kwaliteit van het onderwijs). Daaruit kwam naar voren dat in het schooljaar 2019/2020, vergeleken met een jaar eerder:

- minder studenten de school verlieten / studenten langer in het onderwijs bleven;
- even veel diploma's werden behaald;
- minder studenten zonder diploma uitvielen;
- meer studenten studievertraging hebben opgelopen.

Er kunnen geen causale uitspraken worden gedaan over de invloed van de coronapandemie op het studiesucces, maar de combinatie van cijferanalyses en de bevindingen van aanvullende interviews in de genoemde onderzoeken maken een relatie wel erg waarschijnlijk.

Analyses in het kader van deze benchmarkrapportage ondersteunen de bevindingen van de genoemde onderzoeken.

- Van de 495.000 studenten op niveau 2 t/m 4 in 2019 verlieten er in het schooljaar 2019/2020 169.000 de school; het percentage instellingsverlaters bedraagt daarmee 34 procent. Een jaar eerder was dat 36 procent. Het verschil doet zich voor bij elk van de opleidingsniveaus.
- Van die mbo-instellingsverlaters stroomt – zoals zal blijken in hoofdstuk 10 – in 2019/2020 een groter deel door naar het hbo dan in 2018/2019, en blijft zodoende in het onderwijs.
- Informatie over switches van mbo-studenten laat zien dat mbo-studenten in 2019/2020 vaker in hun eigen school en in hetzelfde opleidingsdomein blijven – dus minder switchen – dan in voorgaande jaren het geval was (zie bijlage 6). Zowel wat betreft de doorstroom mbo-hbo als wat betreft de switchers is in 2019/2020 sprake van een trendbreuk.

In 2019/2020 zijn in het mbo even veel diploma's op niveau 2 t/m 4 behaald als in 2018/2019, namelijk ruim 141.000. Daar tegenover staat een kleiner aantal ongediplomeerde uitvallers uit de instelling: 52.000 in 2019/2020 vs. 59.000 in 2018/2019. Dit vertaalt zich in een hoger jaarresultaat in 2019/2020.

Het is niet te voorspellen in hoeverre de mbo-studenten die nu langer in het onderwijs blijven, bij het verlaten van de school vaker of minder vaak een diploma op zak zullen hebben. Op het uiteindelijke effect van de coronapandemie op het studiesucces in het mbo zal daarom pas de volgende jaren meer zicht ontstaan.

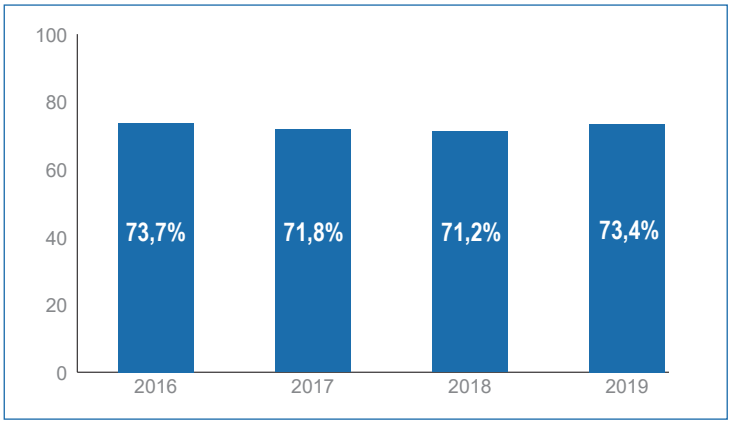
4 Diplomaresultaat

Diplomaresultaat staat voor het aandeel mbo-studenten dat het mbo verlaat met een diploma op niveau 2, 3 of 4. Het diplomaresultaat wordt uitgedrukt in het percentage instellingsverlaters met een mbo-diploma op het totale aantal instellingsverlaters. Indien een mbo-student ooit in voorgaande zes jaren een mbo-diploma heeft behaald, wordt dit ook in beschouwing genomen. Diplomaresultaat richt zich met andere woorden op studiesucces voor mbo-verlaters gedurende hun loopbaan in het mbo. Een gedetailleerde specificatie van de succesindicator diplomaresultaat is online te vinden op https://informatie-encyclopedie.nl/indicatoren.

Diplomaresultaat voor de mbo-sector als geheel en naar soort instelling

Net als het jaarresultaat is het diplomaresultaat, na een daling gedurende twee jaren, in 2020 toegenomen. Het diplomaresultaat in 2020 komt uit op 73,4 procent en is daarmee weer bijna terug op het niveau van 2017 (overzicht 4.1).
De stijging van het diplomaresultaat deed zich voor bij roc's en vakinstellingen (overzicht 4.2). Bij aoc's zette de dalende lijn van de voorgaande jaren in 2020 door, zij het dat in 2020 nog slechts sprake is van een lichte afname.

Overzicht 4.1 – Diplomaresultaat 2017 - 2020

Overzicht 4.2 – Diplomaresultaat 2017 - 2020 per soort instelling

	Diplomaresultaat			
	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
roc's	73,4%	71,5%	71,0%	73,4%
aoc's	79,3%	76,6%	74,5%	73,9%
vakinstellingen	73,8%	72,9%	71,0%	73,6%

Diplomaresultaat naar studentkenmerken

In overzicht 4.3 is het diplomaresultaat gespecificeerd naar studentkenmerken. Uit het overzicht is af te leiden dat:

- vrouwen beter scoren dan mannen;
- afgezien van de extreem lage score voor de studenten jonger dan 18 jaar[13] er geen grote verschillen zijn tussen de leeftijdscategorieën;
- het diplomaresultaat bij studenten met een migratieachtergrond lager is dan bij studenten met een Nederlandse achtergrond;
- studenten die in het vmbo geen diploma hebben behaald, minder succesvol zijn dan gemiddeld;
- het diplomaresultaat bij studenten die in het vmbo leerwegondersteunend onderwijs hebben gevolgd, in 2020 iets hoger uitvalt dan gemiddeld;
- studenten die in een armoedeprobleemcumulatiegebied (apc-gebied) wonen minder succesvol zijn dan studenten die niet in een apc-gebied wonen.

13 Bij overzicht 3.5 in hoofdstuk 3 is uiteengezet wat hiervan de achtergrond is.

Overzicht 4.3 – Diplomaresultaat 2017 - 2020 naar studentkenmerken

		2017	2018	2019	2020
		%	%	%	%
Geslacht	man	70,8	68,3	67,7	69,7
	vrouw	77,1	75,8	75,0	77,3
Leeftijdscategorie	jonger dan 18 jaar	27,6	25,8	27,4	29,0
	18-22 jaar	80,9	79,4	78,7	80,9
	23-26 jaar	79,4	77,8	77,4	79,4
	27-29 jaar	78,2	76,2	74,8	77,9
	30-39 jaar	80,6	78,3	76,6	77,6
	40 jaar of ouder	82,0	79,2	77,5	79,2
Migratieachtergrond	Nederlandse achtergrond	76,8	75,0	74,4	76,4
	westerse migratieachtergrond	69,1	66,8	65,9	68,7
	niet-westerse migratieachtergrond	64,3	62,4	61,4	64,4
Vo-vooropleidings-categorie	praktijkonderwijs	65,1	62,7	63,5	67,3
	vmbo zonder diploma	59,4	57,6	56,1	58,5
	havo/vwo zonder diploma	75,1	70,9	69,7	69,3
	vmbo BB met diploma	71,4	70,8	70,5	73,1
	vmbo KB met diploma	73,5	71,2	70,6	72,8
	vmbo GL met diploma	80,6	78,6	78,6	79,5
	vmbo TL met diploma	76,0	74,5	74,0	76,3
	havo/vwo met diploma	80,2	77,7	75,7	78,1
	vooropleiding vo onbekend	76,2	73,4	71,2	72,7
Lwoo	lwoo	71,6	71,7	71,8	74,7
	geen lwoo	74,1	71,8	71,0	73,1
Apc-gebied	apc-gebied	67,8	65,2	64,5	67,3
	geen apc-gebied	75,7	74,0	73,2	75,2

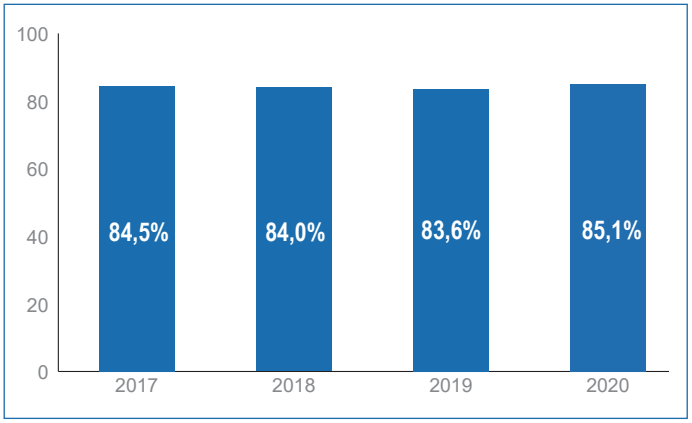
5 Startersresultaat

De indicator startersresultaat is specifiek gericht op het studiesucces in het eerste jaar. Startersresultaat wordt uitgedrukt in het percentage nieuwe instromers[14] dat een jaar later nog studeert bij de instelling of de instelling heeft verlaten met een diploma; het is daarmee de tegenhanger van ongediplomeerde uitval in het eerste jaar. Een gedetailleerde specificatie van de succesindicator startersresultaat is online te vinden op https://informatie-encyclopedie.nl/indicatoren.

Startersresultaat voor de mbo-sector als geheel en naar soort instelling

Overzicht 5.1 geeft het startersresultaat weer voor 2017 tot en met 2020. Daarbij hebben de jaren betrekking op het moment waarop het startersresultaat wordt gemeten, bijvoorbeeld: het percentage voor 2020 heeft betrekking op het resultaat van instroomcohort 2019.
Van de instromers in 2019 heeft 85,1 procent op 1 oktober 2020 in de instelling een diploma behaald of is nog in opleiding. Het percentage uitvallers in het eerste jaar bedraagt daarmee 14,9 procent. Net als het jaar- en diplomaresultaat is het startersresultaat, na een daling in 2018 en 2019, in 2020 gestegen. In roc's is het startersresultaat in 2020 iets hoger dan in aoc's en vakinstellingen (overzicht 5.2).

Overzicht 5.1 – Startersresultaat 2017 - 2020

Overzicht 5.2 – Startersresultaat 2017 - 2020 per soort instelling

	Startersresultaat eerstejaars			
	2016 in 2017	2017 in 2018	2018 in 2019	2019 in 2020
	%	%	%	%
roc's	84,6%	84,1%	83,7%	85,3%
aoc's	85,2%	84,4%	83,4%	83,6%
vakinstellingen	83,3%	83,1%	82,5%	83,6%

Startersresultaat naar opleidings- en studentkenmerken

Overzicht 5.3 laat zien dat in 2020 het startersresultaat in de instelling naar verhouding gering - en de uitval in het eerste jaar dus relatief groot - is bij:

- studenten met een niet-westerse migratieachtergrond;
- studenten in de leeftijdsklassen 18-22 jaar en 23-26 jaar. De leeftijdscategorie jonger dan 18 jaar scoort juist bovengemiddeld. Dit betreft vaak eerstejaars studenten die na een jaar nog op dezelfde school zitten en in dat geval positief meetellen bij deze indicator;
- studenten die in het vmbo geen diploma hebben behaald. Studenten afkomstig uit de gemengde leerweg van het vmbo zijn relatief succesvol;
- studenten die in een apc-gebied wonen.

Bij de genoemde groepen studenten is het verschil met de gemiddelde score minimaal 3 procent.

14 In 2019 is de populatie van de indicator startersresultaat iets gewijzigd: het betreft studenten die zijn ingestroomd op niveau 2 of hoger en de voorgaande zes jaren geen inschrijving op niveau 2, 3 of 4 in dezelfde instelling hebben gehad. Deze aanpassing is met terugwerkende kracht ook doorgevoerd voor 2018 en 2017; dit zijn de jaren waarvoor de scores voor startersresultaat optimaal vergelijkbaar zijn en die worden getoond in overzicht 5.1.

Overzicht 5.3 – Startersresultaat 2017 - 2020 naar opleidings- en studentkenmerken

		Startersresultaat 1ejaars			
		2016 in 2017	2017 in 2018	2018 in 2019	2019 in 2020
		%	%	%	%
Niveau	2	83,0	82,1	81,2	83,7
	3	84,0	83,4	83,7	84,7
	4	85,6	85,3	84,7	85,9
Leerweg	bbl	84,7	83,7	82,9	84,2
	bol	84,4	84,1	83,8	85,4
Opleidingssector	economie	83,0	82,3	81,4	83,6
	groen	85,3	84,4	83,8	83,5
	techniek	85,3	84,5	84,2	85,4
	zorg en welzijn	85,4	85,4	85,2	86,5
Geslacht	man	83,4	82,5	81,8	83,5
	vrouw	85,8	85,7	85,4	86,8
Leeftijdscategorie	jonger dan 18 jaar	87,6	87,2	86,8	87,8
	18-22 jaar	77,1	76,2	75,5	78,4
	23-26 jaar	79,7	78,5	78,0	80,5
	27-29 jaar	82,9	83,9	82,9	85,3
	30-39 jaar	87,0	85,7	86,2	86,5
	40 jaar of ouder	86,5	86,2	85,7	86,4
Migratieachtergrond	Nederlandse achtergrond	86,2	85,7	85,3	86,5
	westerse migratieachtergrond	81,6	80,4	80,6	83,1
	niet-westerse migratieachtergrond	79,4	79,3	78,8	81,1
Vo-vooropleidings-categorie	praktijkonderwijs	79,1	78,5	77,7	82,2
	vmbo zonder diploma	72,2	71,8	73,0	76,2
	havo/vwo zonder diploma	83,0	82,2	82,7	84,4
	vmbo B met diploma	83,7	83,2	82,4	84,5
	vmbo K met diploma	85,6	85,0	84,5	85,5
	vmbo G met diploma	89,4	88,3	88,4	89,3
	vmbo T met diploma	86,6	86,4	85,8	87,1
	havo/vwo met diploma	85,1	84,4	83,6	85,8
	vooropleiding vo onbekend	83,3	82,5	82,4	83,5
Lwoo	lwoo	84,2	84,2	83,1	84,9
	geen lwoo	84,8	84,2	83,9	85,4
Apc-gebied	apc-gebied	80,3	80,1	79,6	81,8
	geen apc-gebied	85,7	85,2	84,7	86,1

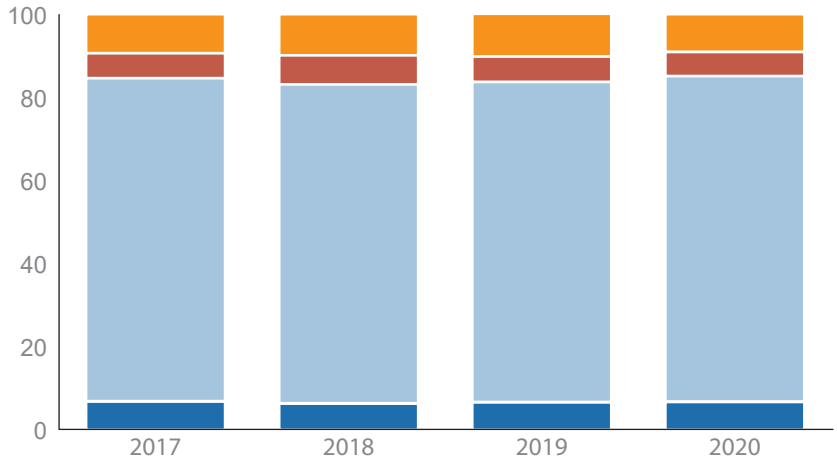
Instellingsverlaters en mbo-verlaters

Uit overzicht 5.1 bleek dat 14,9 procent van de studenten die in 2019 instroomden, in de loop van het eerste jaar zonder diploma de instelling heeft verlaten. Overzicht 5.4 wijst uit dat deze ongediplomeerde instellingsverlaters niet allemaal mbo-verlaters zijn: een deel van hen is doorgestroomd naar een andere mbo-instelling. In 2020 betrof dit 5,9 procent van de instromers uit 2019, waarbij een kleine groep (0,1 procent) in de andere instelling een diploma heeft behaald[15]. Het aandeel ongediplomeerde mbo-verlaters onder de eerstejaars neemt in 2020 af en bedraagt 9,1 procent[16].

15 De score voor startersresultaat in overzicht 5.1 komt overeen met de opgetelde scores van de categorieën 'diploma eigen instelling' en 'zonder diploma in opleiding instelling' en gedeeltelijk 'diploma andere instelling' in overzicht 5.4. 'Diploma andere instelling' telt positief mee bij startersresultaat als de student op de peildatum nog (of weer) in opleiding is bij de instelling waar hij/zij is ingestroomd.

16 Met ongediplomeerde mbo-verlaters wordt aangegeven dat deze studenten niet meer zijn ingeschreven bij een reguliere mbo-instelling. Een deel van deze studenten leert verder in andere onderwijsinstellingen zoals vavo, of particulier onderwijs. Hoe groot deze groep is, kan op basis van de beschikbare data niet worden berekend.

Overzicht 5.4 – Succes / bestemming eerstejaars na 1 jaar 2017 - 2020

		Bestemming 1e jaars			
	bestemming	2016 in 2017	2017 in 2018	2018 in 2019	2019 in 2020
	zonder diploma uitstroom uit mbo	9,4%	9,9%	10,3%	9,1%
	zonder diploma in opleiding andere instelling	6,0%	7,0%	6,1%	5,8%
	zonder diploma in opleiding eigen instelling	77,7%	76,7%	77,0%	78,3%
	diploma andere instelling	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
	diploma eigen instelling	6,8%	6,3%	6,6%	6,7%

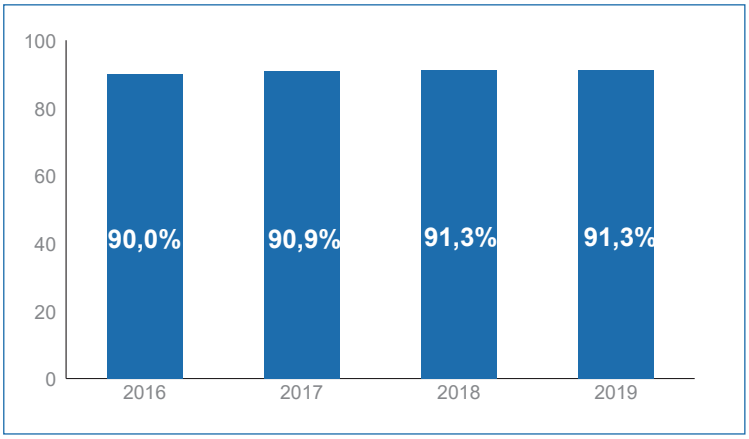
6 Passende plaatsing

Deze door de Onderwijsinspectie ontwikkelde indicator geeft aan of de plaatsing van de eerstejaars op een mbo-niveau overeenkomt met wat passend wordt geacht op basis van de vooropleiding. Er zijn drie mogelijkheden: plaatsing op niveau, plaatsing boven niveau en plaatsing onder niveau. De opgetelde percentages voor 'op' en 'boven' niveau vormen samen de score voor 'passende plaatsing'. Bij de normering worden de vooropleiding in het vo, eerder in het mbo behaalde diploma's en de leeftijd van de instromers betrokken. Onderstaand schema geeft weer welk mbo-niveau passend wordt geacht.

vooropleidingscategorie	*op niveau*	*opmerking*
onbekend	2	bovenplaatsing niet mogelijk
praktijkonderwijs, geen vmbo-diploma	1	onderplaatsing niet mogelijk
vmbo-g of –t, havo/vwo met en zonder diploma	4	bovenplaatsing niet mogelijk
vmbo-b, vm2, vbo, mbo-1 en leeftijd 27+	2	
vmbo-k, mbo-2	3	
mbo-3, mbo-4	4	bovenplaatsing niet mogelijk

Een gedetailleerde specificatie van de succesindicator passende plaatsing is online te vinden op https://informatie-encyclopedie.nl/indicatoren.

Overzicht 6.1 – Passende plaatsing eerstejaars 2016 - 2019

Passende plaatsing voor de mbo-sector als geheel en naar soort instelling

Ongeveer negen op de tien instromers in de mbo-instellingen worden 'passend' geplaatst, dat wil zeggen op of boven het opleidingsniveau dat kan worden verwacht op basis van de vooropleiding. In tegenstelling tot het jaar-, diploma- en startersresultaat is het studiesucces in termen van passende plaatsing in 2017 en in 2018 niet af- maar toegenomen, over die twee jaren gerekend met 1,3 procent (overzicht 6.1). In 2019 is sprake van een stabilisatie. Bij aoc's is het percentage passende plaatsing iets hoger en bij vakinstellingen iets lager dan gemiddeld (overzicht 6.2).

Overzicht 6.2 – Passende plaatsing eerstejaars 2016 - 2019 per soort instelling

	Passende plaatsing eerstejaars			
	2016	2017	2018	2019
	%	%	%	%
roc's	90,0%	90,9%	91,4%	91,5%
aoc's	92,2%	92,4%	92,7%	92,7%
vakinstellingen	87,6%	88,8%	88,7%	88,2%

Passende plaatsing naar opleidings- en studentkenmerken

Overzicht 6.3 laat zien hoe de scores voor passende plaatsing variëren naar opleidingsniveau, leerweg en sector en naar studentkenmerken. De scorepatronen voor passende plaatsing verschillen deels met die van de diplomagerichte indicatoren jaar-, diploma- en startersresultaat. Zo hebben studenten met een westerse of niet-westerse migratieachtergrond, studenten met een lwoo-achtergrond, jonge studenten en studenten die in een apc-gebied wonen, een hogere score dan gemiddeld. Ook zijn er relatief grote

verschillen tussen de opleidingsniveaus en tussen de leerwegen (bol scoort aanzienlijk hoger dan bbl). Dit kan erop wijzen dat met passende plaatsing een andere dimensie van studiesucces wordt uitgedrukt dan met de diplomagerichte indicatoren (zie ook bijlage 5).

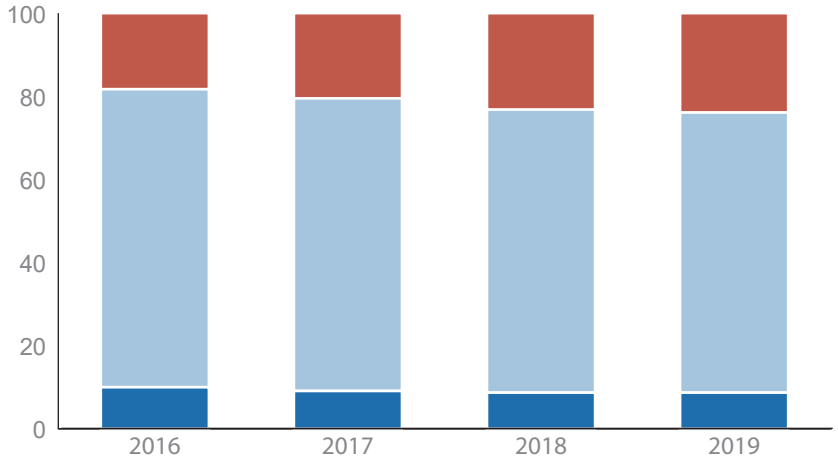
Overzicht 6.3 – Passende plaatsing 1ejaars 2016 - 2019 naar opleidings- en studentkenmerken

		Passende plaatsing 1ejaars			
		2016	2017	2018	2019
		%	%	%	%
Niveau	2	82,3	84,5	85,4	85,5
	3	77,8	78,0	77,3	76,0
	4	100,0	100,0	100,0	100,0
Leerweg	bbl	81,2	82,8	83,3	83,9
	bol	92,4	93,3	94,1	94,0
Opleidingssector	economie	88,0	89,2	89,3	89,4
	groen	92,2	92,5	92,4	92,6
	techniek	87,3	87,7	87,3	86,7
	zorg en welzijn	94,1	94,9	96,1	96,2
Geslacht	man	87,3	88,2	88,4	88,2
	vrouw	92,9	93,7	94,3	94,6
Leeftijdscategorie[1]	jonger dan 18 jaar	90,4	91,3	91,8	91,3
	18-22 jaar	87,6	88,6	88,5	89,1
	23-26 jaar	76,9	76,5	76,5	79,0
	27-29 jaar	100,0	100,0	100,0	100,0
	30-39 jaar	100,0	100,0	100,0	100,0
	40 jaar of ouder	100,0	100,0	100,0	100,0
Migratieachtergrond	Nederlandse achtergrond	88,4	89,3	89,6	89,6
	westerse migratieachtergrond	92,0	92,6	93,0	93,0
	niet-westerse migratieachtergrond	95,2	96,0	96,3	96,5
Vo-vooropleidings-categorie	praktijkonderwijs	97,9	98,7	98,2	98,7
	vmbo zonder diploma	97,9	98,3	98,4	98,6
	havo/vwo zonder diploma	86,7	86,8	86,6	87,0
	vmbo B met diploma	97,1	97,6	97,6	97,7
	vmbo K met diploma	87,6	89,3	90,5	90,4
	vmbo G met diploma	79,2	81,4	81,1	80,6
	vmbo T met diploma	85,5	86,5	87,0	86,9
	havo/vwo met diploma	85,2	85,6	83,6	85,0
	vooropleiding vo onbekend	99,7	99,7	99,8	99,8
Lwoo	lwoo	93,7	94,5	94,9	94,6
	geen lwoo	87,7	88,8	89,3	89,4
Apc-gebied	apc-gebied	92,4	93,3	93,7	93,9
	geen apc-gebied	89,3	90,2	90,6	90,6

1 De normering van de indicator passende plaatsing - zie het schema in de inleiding van dit hoofdstuk - is zodanig dat studenten op niveau 4 en studenten die 27 jaar of ouder zijn, per definitie zijn geplaatst op minimaal het verwachte niveau; daarom geldt voor hen de maximale score van 100%.

Overzicht 6.4 laat zien hoe het resultaat voor passende plaatsing zich tussen 2016 en 2019 heeft ontwikkeld als een driedeling wordt gehanteerd: plaatsing onder, op of boven het - op basis van de vooropleiding in het vo - verwachte niveau. Dan blijkt dat de trend van de voorgaande jaren dat steeds meer studenten *boven* het verwachte niveau worden geplaatst, in 2019 in afgezwakte vorm doorzet.

Overzicht 6.4 – Plaatsing eerstejaars 2016 - 2019 onder, op of boven verwacht niveau

	2016	2017	2018	2019
boven verwacht niveau op basis van vooropleiding	18,3%	20,5%	23,2%	23,9%
op verwacht niveau op basis van vooropleiding	71,7%	70,4%	68,1%	67,4%
onder verwacht niveau op basis van vooropleiding	10,0%	9,1%	8,7%	8,7%

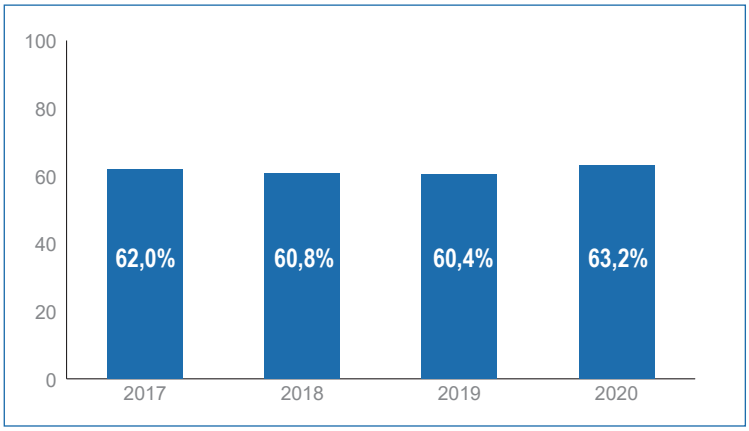
7 Passend diploma

Deze indicator geeft aan of bij instellingsverlaters het niveau van het behaalde diploma op basis van normen van de Onderwijsinspectie past bij de vooropleiding. Er zijn vier mogelijkheden: diploma onder, op of boven het verwachte niveau, of geen diploma. De opgetelde percentages voor 'op' en 'boven' niveau vormen samen de score voor 'passend diploma'. Onderstaand schema geeft weer welk mbo-niveau passend wordt geacht. Het verschil met passende plaatsing is dat voor studenten zonder vmbo-diploma een diploma op niveau 2 (startkwalificatie) passend wordt geacht.

vooropleidingscategorie	*op niveau*	*opmerking*
onbekend	2	bovenplaatsing niet mogelijk
praktijkonderwijs	1	onderplaatsing niet mogelijk
geen vmbo-diploma	2	
vmbo-g of –t, havo/vwo met en zonder diploma	4	bovenplaatsing niet mogelijk
vmbo-b, vm2, vbo, mbo-1 en leeftijd 27+	2	
vmbo-k, mbo-2	3	
mbo-3, mbo-4	4	bovenplaatsing niet mogelijk

Een gedetailleerde specificatie van de succesindicator passend diploma is online te vinden op https://informatie-encyclopedie.nl/indicatoren.

Overzicht 7.1 – Passend diploma 2017 - 2020

Passend diploma voor de mbo-sector als geheel en naar soort instelling

De score voor passend diploma bedraagt in 2020 63,2 procent (overzicht 7.1). De ontwikkeling van de score voor passend diploma volgt het patroon van jaar- en diplomaresultaat: na twee jaren van daling is in 2020 sprake van een (vrij forse) toename.

Overzicht 7.2 laat zien dat roc's en vakinstellingen in 2020 een hogere score voor deze indicator behalen dan in 2019; bij de aoc's lijkt sprake van een stabilisatie.

Overzicht 7.2 – Passend diploma 2017 - 2020 per soort instelling

	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
roc's	61,5%	60,3%	60,1%	63,2%
aoc's	68,2%	65,0%	63,2%	63,0%
vakinstellingen	63,2%	63,4%	61,3%	64,5%

Passend diploma naar opleidings- en studentkenmerken

Het onderscheid naar studentkenmerken in overzicht 7.3 laat in grote lijnen hetzelfde patroon zien als bij jaar- en diplomaresultaat. Dat is niet verwonderlijk aangezien – naast de hoogte van het diplomaniveau in relatie tot de vooropleiding – het al dan niet behalen van het diploma in belangrijke mate de score voor passend diploma bepaalt.

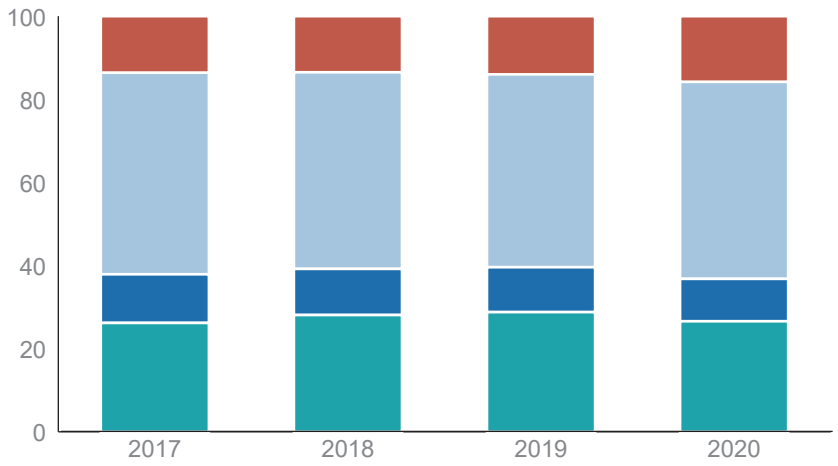
Overzicht 7.3 – Passend diploma 2017 - 2020 naar studentkenmerken

		2017	2018	2019	2020
		%	%	%	%
Geslacht	man	57,3	55,4	55,0	57,5
	vrouw	67,3	66,6	66,2	69,2
Leeftijdscategorie	jonger dan 18 jaar	19,3	19,0	20,6	22,4
	18-22 jaar	67,8	66,8	66,3	69,1
	23-26 jaar	60,2	59,4	58,4	60,9
	27-29 jaar	78,2	76,2	74,8	77,9
	30-39 jaar	80,6	78,3	76,6	77,6
	40 jaar of ouder	82,0	79,2	77,5	79,2
Migratieachtergrond	Nederlandse achtergrond	64,8	63,5	63,2	65,7
	westerse migratieachtergrond	58,3	57,5	56,7	60,0
	niet-westerse migratieachtergrond	53,4	52,4	51,7	55,7
Vo-vooropleidingscategorie	praktijkonderwijs	51,7	50,2	51,6	56,6
	vmbo zonder diploma	47,8	46,7	45,4	49,3
	havo/vwo zonder diploma	65,1	61,2	59,7	60,1
	vmbo B met diploma	57,2	56,8	56,9	60,7
	vmbo K met diploma	60,1	59,0	59,5	62,6
	vmbo G met diploma	64,9	63,5	63,7	64,2
	vmbo T met diploma	64,0	63,4	62,8	65,4
	havo/vwo met diploma	71,2	69,4	67,1	68,4
	vooropleiding vo onbekend	74,6	71,6	69,7	71,4
Lwoo	lwoo	57,9	58,0	58,6	62,6
	geen lwoo	61,6	60,3	59,8	62,4
Apc-gebied	apc-gebied	56,4	54,5	54,0	57,7
	geen apc-gebied	63,9	62,8	62,3	64,9

Overzicht 7.1 liet de scores voor passend diploma zien op basis van een tweedeling: wel of geen passend diploma behaald. Overzicht 7.4 biedt een nadere specificatie van deze scores op basis van een vierdeling. De score van 63,2 procent in 2020 voor passend diploma uit overzicht 7.1 valt in overzicht 7.4 uiteen in twee groepen: 47,4 procent van de instellingsverlaters had een diploma behaald op een niveau dat minimaal kon worden verwacht op basis van de vooropleiding en 15,8 procent haalde een nog hoger diplomaniveau. Daarnaast haalde 10,2 procent van de instellingsverlaters een diploma op een lager dan verwacht niveau en 26,6 procent verliet de instelling zonder diploma[17]. De omvang van beide laatstgenoemde groepen is in 2020 geslonken.

17 Deze 26,6 procent zonder diploma in 2020 is de spiegel van de score van 73,4 procent voor diplomaresultaat in hoofdstuk 4.

Overzicht 7.4 – Diplomaniveau 2017 – 2020: geen diploma, diploma onder, op of boven verwacht niveau

	2017	2018	2019	2020
boven verwacht niveau op basis van vooropleiding	13,6%	13,5%	14,0%	15,8%
op verwacht niveau op basis van vooropleiding	48,5%	47,3%	46,4%	47,4%
onder verwacht niveau op basis van vooropleiding	11,7%	11,1%	10,8%	10,2%
geen diploma	26,2%	28,1%	28,8%	26,6%

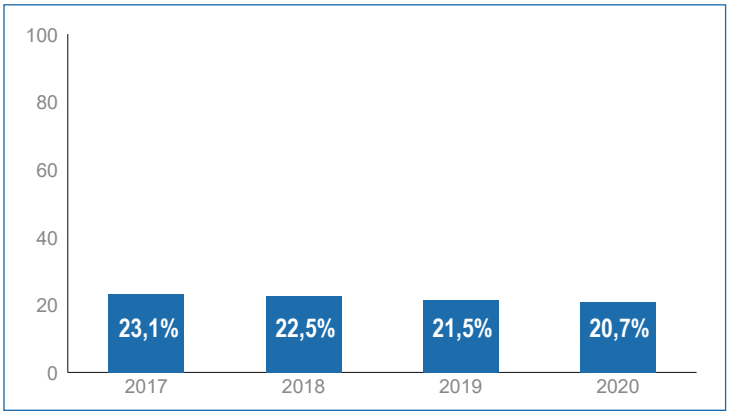
8 Opstroom

Opstroom wordt berekend over de doorstroompopulatie. Er is sprake van opstroom als een student die in het mbo is ingeschreven op niveau 2 of 3, in het volgende jaar op een hoger mbo-niveau in dezelfde instelling is ingeschreven. Een gedetailleerde specificatie van de succesindicator opstroom is online te vinden op https://informatie-encyclopedie.nl/indicatoren.

Opstroom voor de mbo-sector als geheel en naar soort instelling

Van alle mbo-studenten uit 2019 op niveau 2 of 3 die in 2020 nog op dezelfde mbo-school zitten, is ruim een op de vijf opgestroomd naar een hoger niveau. Dit percentage daalt sinds 2017 langzaam maar gestaag (overzicht 8.1). In aoc's is minder sprake van opstroom dan in roc's en in vakinstellingen (overzicht 8.2).

Overzicht 8.1 – Opstroom 2017 - 2020

Overzicht 8.2 – Opstroom 2017 - 2020 per soort instelling

	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
roc's	23,4%	22,9%	21,8%	21,0%
aoc's	16,3%	16,4%	16,0%	15,1%
vakinstellingen	25,5%	22,5%	22,0%	20,8%

Opstroom naar opleidings- en studentkenmerken

Als we de populatie voor de indicator opstroom uiteenleggen in opleidings- en studentcategorieën, zijn de meest opvallende verschillen:

- opstroom vindt vaker plaats vanuit niveau 2 dan vanuit niveau 3;
- in de bol komt opstroom vaker voor dan in de bbl. In samenhang hiermee: jongere studenten - in het bijzonder tussen 18 en 22 jaar - stromen vaker binnen de mbo-school door naar een hoger niveau dan studenten van 23 jaar of ouder;
- in de sector economie is meer, in de sectoren groen en techniek minder vaak sprake van opstroom;
- studenten met een niet-westerse herkomst en studenten afkomstig uit de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo stromen vaker binnen de mbo-instelling door naar een hoger niveau dan gemiddeld.

Overzicht 8.3 – Opstroom 2017 - 2020 naar opleidings- en studentkenmerken

		2017	2018	2019	2020
		%	%	%	%
Niveau	2	29,7	29,1	28,6	27,5
	3	18,9	18,4	17,0	16,2
Leerweg	bbl	17,3	15,6	14,6	14,2
	bol	25,5	25,8	25,5	24,8
Opleidingssector	economie	28,4	27,5	26,7	25,7
	groen	16,4	16,4	16,0	15,2
	techniek	18,6	17,4	16,8	16,6
	zorg en welzijn	23,0	23,5	22,2	21,4
Geslacht	man	21,7	21,0	20,2	19,4
	vrouw	24,9	24,5	23,3	22,5
Leeftijdscategorie	jonger dan 18 jaar	19,1	18,9	17,9	17,5
	18-22 jaar	28,5	28,1	27,5	26,5
	23-26 jaar	19,7	18,5	17,1	16,3
	27-29 jaar	14,9	15,4	14,9	13,7
	30-39 jaar	12,4	11,5	11,4	12,2
	40 jaar of ouder	7,1	6,2	7,5	7,4
Migratieachtergrond	Nederlandse achtergrond	22,6	21,5	20,6	19,8
	westerse migratieachtergrond	22,6	22,5	21,9	20,6
	niet-westerse migratieachtergrond	24,8	25,7	24,3	23,6
Vo-vooropleidings-categorie	praktijkonderwijs	19,8	20,2	21,2	21,5
	vmbo zonder diploma	22,4	22,0	21,4	21,5
	havo/vwo zonder diploma	28,8	24,4	21,8	22,5
	vmbo B met diploma	23,9	25,0	24,8	24,2
	vmbo K met diploma	22,6	21,6	20,3	19,4
	vmbo G met diploma	26,3	23,7	19,4	18,0
	vmbo T met diploma	27,9	23,8	22,0	20,9
	havo/vwo met diploma	21,3	21,8	17,5	15,1
	vooropleiding vo onbekend	14,4	13,5	13,2	13,0
Lwoo	lwoo	23,6	24,4	24,0	23,6
	geen lwoo	23,9	22,6	21,3	20,5
Apc-gebied	apc-gebied	23,5	23,6	22,8	21,8
	geen apc-gebied	23,0	22,2	21,1	20,4

9 Kwalificatiewinst

'Kwalificatiewinst' duidt op het verschil tussen het behaalde diplomaniveau in het mbo en het niveau van vooropleiding in het vo. Om dit in kaart te brengen, is van gediplomeerden in een teljaar nagegaan welke vooropleiding vo zij hebben.
Per vooropleidingscategorie is een norm (minimaal behaald diplomaniveau in het mbo) voor kwalificatiewinst vastgesteld:

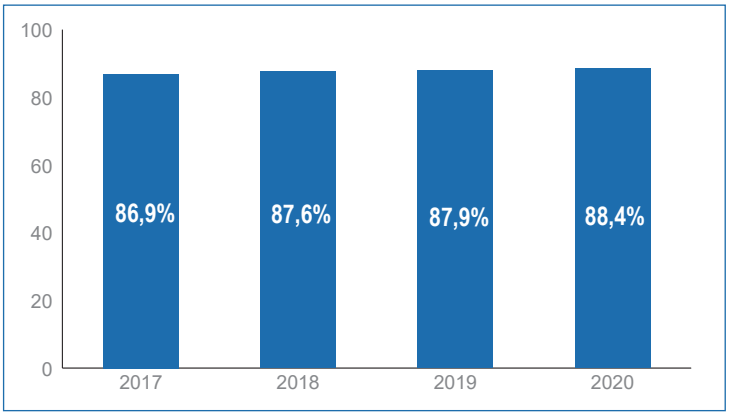
- vmbo (alle leerwegen) zonder diploma, PrO, vmbo-B met diploma: minimaal diploma niveau 2;
- vmbo-K met diploma: minimaal diploma niveau 3;
- vmbo-G of -T met diploma, havo/vwo met en zonder diploma: diploma niveau 4.

Bij deze indicator zijn ongediplomeerden buiten beschouwing gelaten. Dit geldt ook voor gediplomeerden op niveau 1 met als vooropleiding praktijkonderwijs of vmbo zonder diploma en voor studenten waarvan de vooropleiding vo onbekend is. Bij beide laatstgenoemde categorie ontbreekt informatie over het vooropleidingsniveau die nodig is om vast te stellen of aan de norm voor kwalificatiewinst is voldaan. Een gedetailleerde specificatie van de succesindicator kwalificatiewinst is online te vinden op https://informatie-encyclopedie.nl/indicatoren.

Kwalificatiewinst voor de mbo-sector als geheel en naar soort instelling

De overall scores m.b.t. de kwalificatiewinst zijn vanaf 2017 elk jaar gestegen (overzicht 9.1), dus ook in de jaren 2017-2019 waarin het jaar- en diplomaresultaat daalde. In 2020 nam de kwalificatiewinst nog iets verder toe tot 88,4 procent. De toename komt voor rekening van de roc's en de vakinstellingen. Bij de aoc's is de kwalificatiewinst in 2020 gelijk gebleven (overzicht 9.2).

Overzicht 9.1 – Kwalificatiewinst 2017 - 2020

Overzicht 9.2 – Kwalificatiewinst 2017 – 2020 per soort instelling

	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
roc's	87,0%	87,7%	88,0%	88,5%
aoc's	87,4%	86,3%	86,6%	86,6%
vakinstellingen	85,2%	88,1%	87,3%	88,4%

Kwalificatiewinst naar studentkenmerken

De uitsplitsing van de indicator kwalificatiewinst naar studentkenmerken laat in sommige opzichten een sterk afwijkend scorepatroon zien (vergeleken met de meeste overige indicatoren). Het meest in het oog springt de hoge score voor studenten met een niet-westerse migratieachtergrond: zij halen vaker (minimaal) een diplomaniveau dat 'past' bij hun vooropleiding dan studenten met een Nederlandse achtergrond. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat studenten met een niet-westerse migratieachtergrond vaker doorstromen naar een opleiding op hoger niveau en daar een diploma halen (zie ook overzicht 8.3 uit hoofdstuk 8 over opstroom). Ook mbo-studenten die in het vmbo lwoo hebben gevolgd voldoen vaker aan de norm voor kwalificatiewinst dan gemiddeld.

Overzicht 9.3 – Kwalificatiewinst 2017 - 2020 naar studentkenmerken

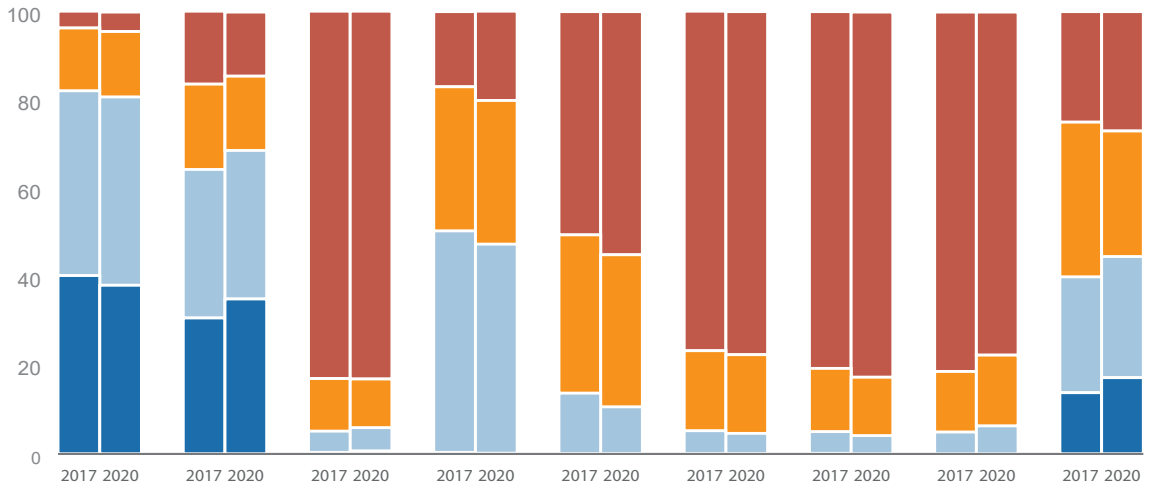
		2017	2018	2019	2020
		%	%	%	%
Geslacht	man	83,5	84,0	80,3	84,8
	vrouw	90,4	91,3	89,9	91,9
Leeftijdscategorie	jonger dan 18 jaar	71,8	74,8	78,1	78,5
	18-22 jaar	88,7	89,4	86,6	90,2
	23-26 jaar	85,4	86,4	82,7	86,5
	27-29 jaar	82,7	81,4	79,2	82,7
	30-39 jaar	72,4	70,7	70,9	78,2
	40 jaar of ouder	42,7	43,8	43,9	45,4
Migratieachtergrond	Nederlandse achtergrond	85,7	86,2	82,7	87,1
	westerse migratieachtergrond	87,3	88,5	86,2	89,3
	niet-westerse migratieachtergrond	92,5	93,6	92,9	93,6
Vo-vooropleidings-categorie	praktijkonderwijs	100,0	100,0	100,0	100,0
	vmbo zonder diploma	100,0	100,0	100,0	100,0
	havo/vwo zonder diploma	83,1	83,0	75,1	83,2
	vmbo B met diploma	99,7	99,8	99,9	99,9
	vmbo K met diploma	86,3	87,2	82,2	89,4
	vmbo G met diploma	76,8	77,2	66,9	77,6
	vmbo T met diploma	80,7	81,7	72,6	82,6
	havo/vwo met diploma	81,3	80,3	72,6	77,6
	vooropleiding vo onbekend				
Lwoo	lwoo	94,3	94,9	94,5	95,5
	geen lwoo	85,0	85,6	81,2	86,4
Apc-gebied	apc-gebied	89,1	89,7	88,5	90,3
	geen apc-gebied	86,3	87,1	83,9	87,9

De score van 100 procent bij de vooropleidingscategorieën praktijkonderwijs en vmbo zonder diploma is een gevolg van de operationalisering en afbakening van de populatie voor de indicator kwalificatiewinst. Omdat gediplomeerden op niveau 1 met als vooropleiding praktijkonderwijs of vmbo zonder diploma buiten de populatie vallen, voldoen de overige studenten uit deze vooropleidingscategorieën automatisch aan de norm voor deze indicator.

Behaald diplomaniveau naar vooropleiding vo

Overzicht 9.4 (volgende pagina) bevat de onderliggende data voor de scores op de indicator kwalificatiewinst. Het overzicht geeft zicht op het bereikte diplomaniveau per vooropleidingscategorie. Daarbij wordt, voor elk van de vooropleidingscategorieën afzonderlijk, het bereikte diplomaniveau in 2017 en in 2020 met elkaar vergeleken. Dan blijkt dat het bereikte diplomaniveau voor mbo-studenten afkomstig uit het vmbo (met diploma) in 2020 hoger ligt dan in 2017. Dit geldt ook voor studenten afkomstig uit het praktijkonderwijs, maar niet voor studenten die zonder vmbo-diploma in het mbo zijn gestroomd en voor studenten uit het havo/vwo (met of zonder diploma).

Overzicht 9.4 – Behaald diplomaniveau van gediplomeerden 2017 en 2020, naar vooropleiding vo

	praktijk-onderwijs		vmbo zonder diploma		havo/vwo zonder diploma		vmbo BB met diploma		vmbo KB met diploma		vmbo GL met diploma		vmbo TL met diploma		havo/vwo met diploma		onbekend	
	2017	2020	2017	2020	2017	2020	2017	2020	2017	2020	2017	2020	2017	2020	2017	2020	2017	2020
diploma niv. 4	3,8%	4,4%	16,5%	14,1%	83,1%	83,2%	17,0%	20,2%	50,5%	55,0%	76,8%	77,6%	80,7%	82,6%	81,3%	77,6%	25,0%	27,0%
diploma niv. 3	14,2%	14,8%	19,3%	15,5%	11,9%	11,0%	32,6%	32,5%	35,8%	34,4%	18,1%	17,8%	14,3%	13,2%	13,7%	16,0%	35,0%	28,4%
diploma niv. 2	41,8%	42,6%	33,6%	35,4%	4,8%	5,3%	50,1%	47,3%	13,7%	10,6%	5,2%	4,6%	4,9%	4,1%	4,9%	6,3%	26,2%	27,4%
diploma niv. 1	40,3%	38,1%	30,7%	35,0%	0,3%	0,6%	0,3%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	13,8%	17,2%

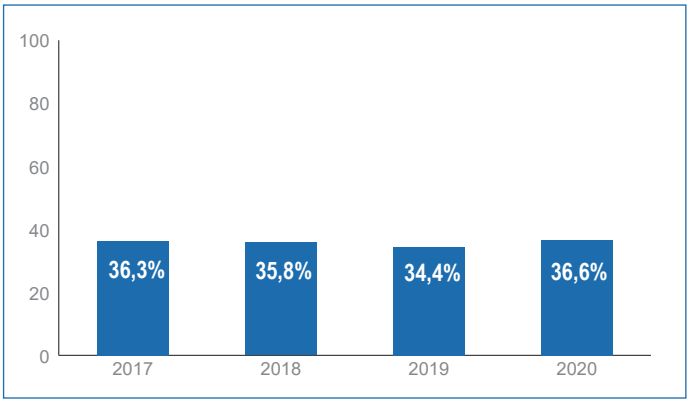
10 Doorstroom van mbo naar hbo

De doelgroep voor de indicator doorstroom mbo-hbo bestaat uit gediplomeerden op niveau 4. De indicator wordt uitgedrukt in het percentage instellingsverlaters met een diploma op niveau 4 die op 1 oktober van het volgende teljaar staan ingeschreven in het hbo. Het gaat dus in de benchmark mbo om de *directe* doorstroom van mbo naar hbo. De indirecte (vertraagde) doorstroom wordt niet betrokken in de berekening van de indicator.
Bij het berekenen van de doorstroom mbo-hbo is gebruik gemaakt van een DUO-bestand met data op geaggregeerd niveau. Hierdoor is het niet mogelijk om uitsplitsingen te maken naar studentkenmerken en slechts beperkt naar opleidingskenmerken. Een gedetailleerde specificatie van de succesindicator doorstroom mbo-hbo is online te vinden op https://informatie-encyclopedie.nl/indicatoren

Doorstroom mbo-hbo voor de mbo-sector als geheel en naar soort instelling

Het percentage doorstromers mbo-hbo vertoonde van 2017 (schooljaar 2016/17) tot en met 2019 een dalende lijn: waar in 2017 nog 36,3 procent van de gediplomeerde mbo'ers op niveau 4 naar het hbo ging, was dit aandeel in 2019 gedaald naar 34,4 procent. In 2020 zijn er juist weer meer doorstromers: 36,6 procent. Zoals eerder aangegeven, kan dit te maken hebben met de coronapandemie: onderzoek wijst erop dat jongeren langer in het onderwijs willen blijven vanwege de onzekere vooruitzichten op de arbeidsmarkt door de economische gevolgen van de coronapandemie[18].

Overzicht 10.1 – Percentage doorstromers mbo–hbo van 2016/2017 tot 2019/2020 (directe doorstroom van mbo-gediplomeerden niveau 4)

Overzicht 10.1 toont het jaarlijkse *percentage* studenten met een diploma niveau 4 dat direct doorstroomt naar het hbo. De hoogte van dit percentage wordt niet alleen bepaald door het aantal doorstromers vanuit het mbo (teller), maar ook door het aantal gediplomeerde mbo-instellingsverlaters (noemer). Overzicht 10.2 laat de ontwikkeling van beide zien. In 2020 ligt het aantal doorstromers mbo-hbo 2.304 hoger dan in 2019, een toename van bijna 10 procent. Het aantal gediplomeerde mbo-instellingsverlaters steeg ook, maar aanzienlijk minder hard (ruim 3%). Netto leidt dit tot een hoger percentage doorstromers mbo-hbo in 2020.

18 Zwetsloot, J. e.a. (2021). *Een onverwacht valse start op de arbeidsmarkt. De invloed van de coronapandemie op de overgang van het onderwijs naar de arbeidsmarkt. Tussenrapportage*. Amsterdam: SEO/Utrecht: Verweij Jonker Instituut

Overzicht 10.2 – Aantal doorstromers, aantal instellingsverlaters en percentage doorstromers mbo-hbo 2017 - 2020

	2017	2018	2019	2020
Aantal doorstromers mbo-hbo (directe doorstroom vanuit niveau 4)	24.690	23.710	23.327	25.631
Aantal instellingsverlaters (met diploma niveau 4)	67.983	66.192	67.720	70.009
Percentage doorstromers (doorstromers / instellingsverlaters)	36,3%	35,8%	34,4%	36,6%

De doorstroom mbo-hbo nam in 2020 in alle schooltypen toe, maar duidelijk het sterkst bij de vakinstellingen: van 30,4 naar 36,2 procent. De verschillen tussen de schooltypen zijn in 2020 erg klein.

Overzicht 10.3 – Percentage doorstromers mbo-hbo 2017 - 2020 per soort instelling (directe doorstroom van mbo-gediplomeerden niveau 4)

	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
roc's	36,9%	36,3%	34,7%	36,7%
aoc's	34,9%	35,7%	34,6%	36,0%
vakinstellingen	30,4%	30,5%	30,4%	36,2%

Doorstroom mbo-hbo naar opleidingsdomein mbo

Het aandeel doorstromers loopt per opleidingsdomein van het mbo sterk uiteen. In 2020 was dit aandeel het grootst in de domeinen economie en administratie (55,7%), ICT (49,3%) en veiligheid en sport (48,7%). Opleidingsdomeinen met relatief weinig doorstromers zijn mobiliteit en voertuigen (14,8%), afbouw, hout en onderhoud (16,9%) en uiterlijke verzorging (21,3%). Overzicht 10.4 laat ook zien hoe de doorstroom in 2020 zich verhoudt tot 2017. De verschillen zijn in het algemeen niet erg groot. Een stijging van de doorstroom met meer dan 3 procent vond plaats bij de domeinen ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek, bouw en infra, horeca en bakkerij, media en vormgeving en transport, scheepvaart en logistiek. Een daling met meer dan 3 procent deed zich bij geen van de domeinen voor.

Overzicht 10.4 – Percentage doorstromers in 2017 en in 2020 naar opleidingsdomein mbo (directe doorstroom van mbo-gediplomeerden niveau 4)

	2017	2020
	%	%
Afbouw, hout en onderhoud	18,3%	16,9%
Ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek	28,9%	35,0%
Bouw en infra	39,9%	45,6%
Economie en administratie	54,2%	55,7%
Handel en ondernemerschap	29,8%	32,3%
Horeca en bakkerij	32,3%	36,4%
Informatie en communicatietechnologie	51,1%	49,3%
Media en vormgeving	32,1%	37,4%
Mobiliteit en voertuigen	16,4%	14,8%
Techniek en procesindustrie	30,6%	29,7%
Toerisme en recreatie	35,8%	37,7%
Transport, scheepvaart en logistiek	22,2%	28,0%
Uiterlijke verzorging	20,4%	21,3%
Veiligheid en sport	48,9%	48,7%
Voedsel, natuur en leefomgeving	34,0%	31,7%
Zorg en welzijn	29,8%	28,2%

Bijlagen

BIJLAGE 1 – JAARRESULTAAT 2017-2020 PER MBO-INSTELLING

	Jaarresultaat			
	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
00GT ROC Albeda College	67,6%	64,0%	62,6%	66,0%
01AA Landstede	75,6%	71,9%	70,9%	72,6%
01NJ AOC Terra	79,1%	79,8%	75,2%	78,8%
01OE Wellantcollege	72,9%	71,5%	71,1%	70,0%
02OV Leidse instrumentmakers School	50,6%	62,1%	65,0%	62,3%
02PA Mediacollege Amsterdam	71,4%	69,1%	69,8%	73,6%
02PG Hout en Meubileringscollege	70,0%	72,0%	65,9%	67,7%
02PK Nimeto Utrecht	76,5%	71,9%	73,2%	73,7%
02PN Cibap	69,5%	68,4%	68,4%	78,4%
04CY ROC Rivor	76,7%	85,5%	78,5%	80,4%
04EU ROC Kop van Noord-Holland	74,9%	73,2%	72,1%	75,8%
04FO ROC Koning Willem I	76,1%	73,9%	72,3%	74,3%
04NZ Soma College	86,7%	83,3%	80,4%	79,9%
05EA Scheepvaart en Transport College	72,1%	70,7%	68,8%	74,1%
08PG ROC Friese Poort	78,8%	76,5%	74,3%	76,2%
09MR Hoornbeeck College	88,1%	87,6%	87,7%	88,2%
12VI Nordwin College	84,5%	77,7%	79,8%	74,6%
14NZ Menso Alting College Mbo	75,0%	76,8%	69,3%	72,3%
14YD Lentiz	79,0%	77,5%	76,3%	77,6%
17WH SVO Opleidingen	80,9%	72,1%	73,9%	76,1%
20MQ ROC Da Vinci College	66,3%	64,0%	66,8%	72,6%
21CS Citaverde College	77,3%	75,8%	75,9%	81,3%
21CY Prinsentuin College	83,5%	76,7%	76,2%	71,7%
23JA Grafisch Lyceum Rotterdam	72,0%	78,1%	72,0%	73,1%
23KG Grafisch Lyceum Utrecht	76,1%	68,5%	71,4%	74,8%
24ZZ ROC Graafschap College	78,3%	76,2%	75,9%	78,6%
25EF AOC Clusius College	80,5%	67,3%	69,9%	71,5%
25GV Aeres MBO	79,4%	76,7%	74,4%	75,8%
25LF ROC Rijn IJssel	71,4%	67,9%	66,9%	69,5%
25LG ROC Friesland College	71,7%	67,5%	67,8%	69,6%
25LH ROC Midden Nederland	69,9%	69,1%	69,7%	71,3%
25LJ ROC Ter AA	77,4%	72,0%	76,5%	71,8%
25LN mboRijnland	70,6%	68,3%	68,3%	70,6%
25LP ROC Zadkine	67,3%	62,0%	65,5%	67,1%
25LR ROC Flevoland	64,6%	62,2%	62,4%	71,1%
25LT ROC Gilde Opleidingen	76,3%	74,1%	74,9%	76,6%
25LU ROC Alfa College	75,1%	72,3%	70,1%	72,5%
25LV SG De Rooi Pannen	76,6%	77,4%	73,0%	75,5%
25LW ROC Noorderpoortcollege	72,9%	69,5%	70,7%	71,8%
25LX Curio	73,0%	71,3%	71,8%	72,7%
25LZ ROC Tilburg	76,3%	71,8%	69,7%	72,3%
25MB Summa College	75,5%	70,3%	71,5%	74,1%
25PJ Deltion College	72,3%	71,5%	69,5%	73,7%
25PL VISTA college			75,0%	74,4%

	Jaarresultaat			
	2017	2018	2019	2020
	%	%	%	%
25PM ROC Onderwijsgroep A12	71,0%	71,6%	73,0%	75,9%
25PN ROC Nijmegen	74,2%	73,2%	71,3%	74,0%
25PT ROC Horizon College	75,3%	73,6%	74,0%	72,2%
25PV Scalda	74,4%	71,9%	74,9%	76,8%
25PW ROC Drenthe College	72,3%	72,0%	72,4%	72,2%
25PX ROC Nova College	73,6%	73,5%	69,6%	73,9%
25PZ ROC van Amsterdam	68,4%	66,9%	63,2%	72,1%
25RA Regio College	70,0%	67,2%	66,0%	69,8%
26CC Helicon Opleidingen	79,3%	78,3%	74,9%	70,0%
27DV ROC Aventus	74,9%	73,4%	73,6%	76,1%
27GZ ROC Mondriaan	67,0%	68,2%	68,0%	70,7%
27YU ROC van Twente	79,8%	77,8%	78,6%	78,6%
28DE ROC De Leijgraaf	75,5%	72,4%	73,4%	75,4%
30BC SintLucas	76,5%	74,0%	75,1%	75,4%
30RM ROC TOP	61,2%	63,3%	62,3%	64,8%
30RN MBO Utrecht	67,6%	70,4%	67,7%	72,9%
30RR MBO Amersfoort	68,2%	65,7%	68,4%	70,9%
31JC Zone.college	77,9%	76,7%	73,0%	73,1%

BIJLAGE 2 – OVERZICHT VAN ALLE SCORES PER INSTELLING 2020

Instellling	Indicator							
	jaar-resultaat	diploma-resultaat	starters-resultaat	passende plaatsing	passend diploma	op-stroom	kwalificatie-winst	doorstroom naar hbo
00GT ROC Albeda College	66,0%	67,3%	81,7%	93,2%	58,1%	21,5%	91,1%	34,4%
01AA Landstede	72,6%	73,2%	85,3%	93,6%	64,8%	17,0%	91,0%	36,3%
01NJ AOC Terra	78,8%	78,8%	87,1%	94,4%	68,8%	16,9%	89,2%	46,2%
01OE Wellantcollege	70,0%	69,5%	80,1%	90,1%	56,2%	11,8%	81,3%	27,7%
02OV Leidse instrumentmakers School	62,3%	61,8%	85,4%	100,0%	55,9%		90,5%	20,0%
02PA Mediacollege Amsterdam	73,6%	72,5%	83,1%	98,8%	70,8%	30,8%	98,4%	41,3%
02PG Hout en Meubileringscollege	67,7%	66,7%	79,8%	91,8%	58,8%	16,1%	90,1%	26,6%
02PK Nimeto Utrecht	73,7%	72,6%	83,6%	91,2%	66,9%	19,4%	93,4%	40,6%
02PN Cibap	78,4%	79,0%	89,1%	96,2%	74,3%	29,8%	95,6%	45,5%
04CY ROC Rivor	80,4%	78,8%	88,8%	89,1%	65,4%	12,9%	73,5%	22,2%
04EU ROC Kop van Noord-Holland	75,8%	76,3%	84,8%	85,5%	63,3%	12,8%	82,3%	24,5%
04FO ROC Koning Willem I	74,3%	73,9%	85,7%	88,5%	64,3%	16,8%	87,7%	44,6%
04NZ Soma College	79,9%	79,1%	88,1%	75,9%	63,5%	12,0%	83,0%	11,6%
05EA Scheepvaart en Transport College	74,1%	73,6%	80,3%	84,6%	59,4%	16,8%	80,9%	26,8%
08PG ROC Friese Poort	76,2%	77,5%	88,6%	92,4%	66,5%	19,4%	86,8%	33,1%
09MR Hoornbeeck College	88,2%	89,0%	94,1%	84,1%	72,1%	23,6%	83,7%	22,2%
12VI Nordwin College	74,6%	74,5%	85,5%	93,3%	66,0%	11,7%	89,5%	41,5%
14NZ Menso Alting College Mbo	72,3%	71,1%	88,5%	98,7%	64,5%	21,3%	91,2%	37,9%
14YD Lentiz	77,6%	78,7%	87,3%	95,0%	70,8%	13,1%	92,4%	48,4%
17WH SVO Opleidingen	76,1%	77,4%	83,4%	52,3%	49,7%	32,9%	56,2%	10,3%
20MQ ROC Da Vinci College	72,6%	72,7%	84,1%	90,6%	62,9%	21,0%	88,9%	31,0%
21CS Citaverde College	81,3%	82,8%	87,5%	95,5%	72,2%	22,3%	88,3%	26,8%
21CY Prinsentuin College	71,7%	73,4%	82,2%	89,4%	57,1%	16,7%	80,2%	28,9%
23JA Grafisch Lyceum Rotterdam	73,1%	73,3%	84,9%	97,9%	70,7%	27,8%	98,2%	41,6%
23KG Grafisch Lyceum Utrecht	74,8%	75,7%	87,0%	98,7%	73,0%	25,7%	99,1%	44,3%
24ZZ ROC Graafschap College	78,6%	79,8%	88,8%	89,4%	67,9%	23,8%	88,0%	39,3%
25EF AOC Clusius College	71,5%	70,3%	81,6%	94,5%	62,4%	13,5%	89,5%	32,8%
25GV Aeres MBO	75,8%	74,9%	84,0%	92,5%	65,0%	17,1%	85,3%	31,1%
25LF Rijn IJssel	69,5%	69,2%	82,8%	92,8%	61,1%	23,9%	90,2%	39,0%
25LG ROC Friesland College	69,6%	70,0%	82,0%	92,6%	60,7%	18,2%	89,6%	37,1%
25LH ROC Midden Nederland	71,3%	71,5%	83,0%	92,0%	62,0%	18,9%	87,5%	35,2%
25LJ ROC Ter AA	71,8%	72,8%	84,7%	91,2%	61,7%	18,4%	88,8%	42,0%
25LN mboRijnland	70,6%	70,6%	85,4%	93,6%	61,2%	19,2%	89,3%	38,6%
25LP ROC Zadkine	67,1%	68,0%	80,6%	91,5%	57,3%	20,5%	87,2%	36,1%
25LR ROC Flevoland	71,1%	71,5%	86,7%	94,5%	62,2%	25,2%	92,1%	42,0%
25LT ROC Gilde Opleidingen	76,6%	78,1%	87,9%	91,6%	66,7%	21,8%	89,5%	33,4%
25LU ROC Alfa College	72,5%	72,2%	84,4%	92,0%	62,3%	22,6%	89,3%	39,1%
25LV SG De Rooi Pannen	75,5%	75,6%	82,1%	91,4%	66,8%	23,4%	90,7%	49,5%
25LW ROC Noorderpoortcollege	71,8%	72,6%	85,4%	93,4%	62,9%	20,1%	89,7%	34,2%
25LX Curio	72,7%	72,3%	85,9%	86,7%	60,4%	21,5%	85,4%	39,1%
25LZ ROC Tilburg	72,3%	72,3%	82,7%	86,3%	61,3%	22,1%	80,9%	21,6%
25MB Summa College	74,1%	73,5%	84,9%	91,5%	64,2%	24,1%	89,8%	40,1%
25PJ ROC Deltion College	73,7%	72,5%	85,7%	90,1%	62,8%	20,0%	88,0%	33,9%
25PL VISTA college	74,4%	76,4%	88,4%	90,6%	65,9%	23,9%	88,4%	42,5%
25PM ROC Onderwijsgroep A12	75,9%	76,9%	86,6%	89,7%	63,4%	15,9%	83,0%	32,4%
25PN ROC Nijmegen	74,0%	74,6%	86,9%	91,6%	63,2%	19,9%	88,0%	38,3%
25PT ROC Horizon College	72,2%	72,0%	85,1%	91,3%	60,2%	19,3%	86,6%	39,1%
25PV Scalda	76,8%	77,8%	88,1%	91,7%	66,8%	21,2%	88,9%	34,6%
25PW ROC Drenthe College	72,2%	73,9%	85,8%	90,9%	63,4%	20,6%	88,8%	33,9%
25PX ROC Nova College	73,9%	73,6%	85,4%	90,8%	64,3%	22,3%	87,7%	37,2%
25PZ ROC van Amsterdam	72,1%	72,2%	84,4%	92,8%	62,8%	26,2%	90,7%	38,6%
25RA Regio College	69,8%	69,6%	82,2%	89,1%	61,7%	18,7%	90,1%	35,4%
26CC Helicon Opleidingen	70,0%	71,4%	82,4%	92,8%	60,8%	15,4%	88,2%	40,7%
27DV ROC Aventus	76,1%	76,6%	86,7%	90,2%	66,1%	20,1%	86,7%	31,6%

Instellling	Indicator							
	jaar-resultaat	diploma-resultaat	starters-resultaat	passende plaatsing	passend diploma	op-stroom	kwalificatie-winst	doorstroom naar hbo
27GZ ROC Mondriaan	70,7%	71,3%	86,6%	93,1%	61,2%	19,1%	89,9%	38,9%
27YU ROC van Twente	78,6%	80,8%	90,8%	93,7%	69,6%	24,0%	91,0%	41,2%
28DE ROC De Leijgraaf	75,4%	76,7%	86,4%	92,4%	65,8%	19,7%	87,9%	33,1%
30BC SintLucas	75,4%	75,3%	86,6%	97,9%	73,6%	27,8%	98,5%	43,9%
30RM ROC TOP	64,8%	67,8%	79,2%	95,8%	57,5%	19,5%	91,6%	35,9%
30RN MBO Utrecht	72,9%	72,9%	82,9%	98,2%	68,0%	32,0%	94,8%	40,9%
30RR MBO Amersfoort	70,9%	70,7%	83,5%	90,6%	62,0%	15,9%	88,9%	37,5%
31JC Zone.college	73,1%	73,0%	83,5%	92,2%	60,7%	15,3%	85,3%	32,5%

BIJLAGE 3 – POPULATIE T.B.V. INDICATOREN 2020

		jaar-resultaat	diploma-resultaat	starters-resultaat	passende plaatsing	passend diploma	opstroom	kwalificatie-winst	doorstroom naar hbo
	Totaal aantal	**193.648**	**169.403**[1]	**169.148**	**169.148**	**175.921**[1]	**134.583**	**113.296**[1]	**70.009**[2]
Niveau	niveau 2	46.619		43.656	43.656		53.798		
	niveau 3	50.908		34.645	34.645		80.785		
	niveau 4	96.121		90.847	90.847				
Leerweg	bbl	56.077		45.005	45.005		52.237		
	bol	124.937		123.448	123.448		81.137		
	examendeelnemer	12.634		695	695		1.209		
Opleidingssector	combinatie van sectoren	380		1.513	1.513		1.472		
	economie	60.606		55.735	55.735		38.579		
	groen	9.265		8.143	8.143		6.506		
	techniek	57.792		44.041	44.041		44.068		
	zorg en welzijn	65.605		59.716	59.716		43.958		
Geslacht	man	99.913	86.707	86.471	86.471	86.707	77.316	56.461	
	vrouw	93.735	82.696	82.677	82.677	82.696	57.267	56.835	
Leeftijdscategorie	jonger dan 18 jaar	28.573	22.804	101.167	101.167	22.804	49.357	6.570	
	18-22 jaar	123.169	107.976	38.879	38.879	107.976	61.128	86.375	
	23-26 jaar	17.656	16.270	7.805	7.805	16.270	8.712	12.251	
	27-29 jaar	6.202	5.690	4.312	4.312	5.690	3.791	3.995	
	30-39 jaar	8.828	8.029	8.076	8.076	8.029	5.844	3.811	
	40 jaar of ouder	9.220	8.634	8.909	8.909	8.634	5.751	294	
Migratieachtergrond	Nederlandse achtergrond	140.064	123.694	120.869	120.869	123.694	94.670	87.505	
	westerse migratieachtergrond	11.449	10.116	10.025	10.025	10.116	7.371	5.952	
	niet-westerse migratieachtergrond	42.058	35.523	38.176	38.176	35.523	32.500	19.832	
	onbekend	77	70	78	78	70	42	7	
Vo-vooropleidings-categorie	praktijkonderwijs	5.081	3.822	4.388	4.388	3.822	6.256	2.574	
	vmbo zonder diploma	12.283	10.019	10.897	10.897	10.019	12.201	5.876	
	havo/vwo zonder diploma	5.152	4.884	5.733	5.733	4.884	1.369	3.386	
	vmbo B met diploma	38.698	29.158	26.055	26.055	29.158	44.106	21.317	
	vmbo K met diploma	44.622	39.166	37.663	37.663	39.166	36.577	28.515	
	vmbo G met diploma	8.467	7.902	8.137	8.137	7.902	3.471	6.282	
	vmbo T met diploma	54.552	51.815	51.519	51.519	51.815	15.386	39.551	
	havo/vwo met diploma	7.799	7.416	7.422	7.422	7.416	2.195	5.795	
	vooropleiding vo onbekend	16.994	15.221	17.334	17.334	15.221	13.022	0	
Lwoo	lwoo	41.674	33.130	28.970	28.970	33.130	41.241	24.751	
	geen lwoo	134.980	121.052	122.844	122.844	121.052	80.320	88.545	
	vooropleiding vo onbekend	16.994	15.221	17.334	17.334	15.221	13.022	0	
Apc-gebied	apc-gebied	45.191	39.070	38.352	38.352	39.070	32.347	23.337	
	geen apc-gbied	148.457	130.333	130.796	130.796	130.333	102.236	89.959	

1 De indicatoren ‘diplomaresultaat’, ‘passend diploma’ en ‘kwalificatiewinst’ worden niet uitgesplitst naar opleidingskenmerken, maar alleen naar persoonskenmerken.
2 Voor de indicator ‘doorstoom mbo-hbo’ is vooralsnog geen uitsplitsing mogelijk naar studentkenmerken.

BIJLAGE 4 – MBO-STUDENTENPOPULATIE PER 1-10-2020 NAAR LEEFTIJDSCATEGORIE

		Leeftijdscategorie						
		jonger dan 18 jaar	18 t/m 22 jaar	23 t/m 26 jaar	27 t/m 29 jaar	30 t/m 39 jaar	40 jaar en ouder	totaal
	Totaal aantal	**166.515**	**265.607**	**36.487**	**13.175**	**19.844**	**18.596**	**520.224**
Niveau	niveau 1	6.916	6.490	1.295	642	665	583	16.591
	niveau 2	33.292	39.553	5.131	2.242	3.103	3.021	86.342
	niveau 3	27.379	61.022	10.924	4.512	7.504	8.068	119.409
	niveau 4	98.928	158.542	19.137	5.779	8.572	6.924	297.882
Leerweg	bbl	17.295	50.098	17.089	8.805	17.578	17.747	128.612
	bol	147.939	209.909	17.806	3.905	1.638	307	381.504
	examendeelnemer	1.281	5.600	1.592	465	628	542	10.108
Opleidingssector	combinatie van sectoren	1.153	1.186	217	101	45	17	2.719
	economie	50.940	77.133	8.207	2.037	1.799	1.017	141.133
	groen	8.826	12.165	969	328	523	474	23.285
	techniek	51.459	87.707	12.533	4.613	6.380	3.064	165.756
	zorg en welzijn	54.137	87.416	14.561	6.096	11.097	14.024	187.331
Geslacht	man	86.900	141.557	18.928	6.552	9.146	5.075	268.158
	vrouw	79.615	124.050	17.559	6.623	10.698	13.521	252.066
Migratieachtergrond	Nederlandse achtergrond	126.579	185.268	21.666	7.734	12.461	13.505	367.213
	westerse migratieachtergrond	8.956	15.192	2.195	816	1.576	1.686	30.421
	niet-westerse migratieachtergrond	30.919	65.084	12.606	4.615	5.774	3.370	122.368
	onbekend	61	63	20	10	33	35	222
Vo-vooropleidings-categorie	praktijkonderwijs	2.736	10.635	1.893	452	134	0	15.850
	vmbo zonder diploma	9.961	20.240	4.250	1.366	916	4	36.737
	havo/vwo zonder diploma	4.885	9.119	790	244	169	0	15.207
	vmbo B met diploma	23.786	46.167	7.660	2.575	2.671	0	82.859
	vmbo K met diploma	43.147	64.723	6.732	2.256	4.327	63	121.248
	vmbo G met diploma	11.471	12.907	915	311	236	0	25.840
	vmbo T met diploma	67.893	84.949	6.474	1.995	2.749	41	164.101
	havo/vwo met diploma	1.240	10.666	3.063	1.231	1.529	978	18.707
	vooropleiding vo onbekend	1.396	6.201	4.710	2.745	7.113	17.510	39.675
Lwoo	lwoo	23.895	56.512	8.353	2.528	2.153	8	93.449
	geen lwoo	141.224	202.894	23.424	7.902	10.578	1.078	387.100
	vooropleiding vo onbekend	1.396	6.201	4.710	2.745	7.113	17.510	39.675
Apc-gebied	apc-gebied	32.477	61.650	11.796	4.265	5.701	4.142	120.031
	geen apc-gebied	134.038	203.957	24.691	8.910	14.143	14.454	400.193

BIJLAGE 5 – STATISTISCHE SAMENHANG TUSSEN DE INDICATOREN VOOR STUDIESUCCES

In overzicht B5.1 is te zien in welke mate en in welke richting de scores op de afzonderlijke indicatoren voor studiesucces - op het niveau van de mbo-sector als geheel - *statistisch* samenhangen. Het overzicht laat een sterke positieve samenhang zien tussen de indicatoren jaarresultaat, diplomaresultaat, startersresultaat en passend diploma (hoge waarde voor Pearson's r). Mbo-instellingen die een relatief hoge score behalen voor één van deze vier indicatoren, halen ook vaak een relatief hoge score op de andere drie indicatoren. De samenhang tussen deze vier diplomagerichte indicatoren en de overige indicatoren varieert in sterkte en is deels negatief. Dat geldt bijvoorbeeld voor enerzijds jaar- en diplomaresultaat en anderzijds kwalificatiewinst. Dit betekent dat instellingen met een relatief hoge score voor jaar- of diplomaresultaat vaker dan gemiddeld relatief laag scoren op kwalificatiewinst en vice versa. De indicator passende plaatsing hangt sterk positief samen met kwalificatiewinst, maar niet met jaar- en diplomaresultaat. Dit is een indicatie dat plaatsing op een hoog niveau relatief vaak gepaard gaat met een hoog diplomaniveau, maar niet de kans vergroot op het halen van een diploma als zodanig. Ook als we kijken naar de resultaten voor de afzonderlijke student- en opleidingscategorieën[19], valt op dat de patronen voor passende plaatsing en kwalificatiewinst onderling sterke gelijkenis vertonen, maar deels afwijken van die bij de diplomagerichte indicatoren jaar-, diploma- en startersresultaat. Zo hebben studenten met een westerse of niet-westerse migratieachtergrond en studenten die in een apc-gebied wonen, voor passende plaatsing en kwalificatiewinst een hogere score dan gemiddeld; bij jaar-, diploma- en startersresultaat hebben zij juist een lagere score. Dat bevestigt dat er een relatie is tussen het niveau van plaatsing en het behaald diplomaniveau (beide in relatie tot de vooropleiding), maar dat dit niet vanzelfsprekend positief samenhangt met het rendement in termen van behaalde diploma's.

Bij het duiden van de correlaties in overzicht B5.1 moet in de meeste gevallen rekening worden gehouden met verschillen in de (afbakening van de) populatie van de indicatoren en de mogelijke invloed hiervan op de patronen in het overzicht. Om die reden is het overzicht gebaseerd op scores op instellingsniveau, niet op deelnemersniveau.

Overzicht B5.1 – Correlatie tussen de indicatoren voor studiesucces 2020 (Pearson's r - correlaties op instellingsniveau, N=62)

Indicator	jaarresultaat	diploma-resultaat	starters-resultaat	passende plaatsing[1]	passend diploma	opstroom	kwalificatiewinst	doorstroom naar hbo
jaarresultaat		,98**	,74**	-,26*	,66**	,09	-,20	-.09
diplomaresultaat			,75**	-,26*	,64**	,13	-,20	-,07
startersresultaat				,02	,62**	,16	,06	,05
passende plaatsing					,45**	-,00	,86**	,62**
passend diploma						,28*	,57**	,46**
opstroom							,21	,21
kwalificatiewinst								,72**

* statistisch significant (p<.05)
* statistisch significant (p<.01)
1 Om een directe vergelijking met startersresultaat mogelijk te maken, is gekozen voor passende plaatsing 2019.

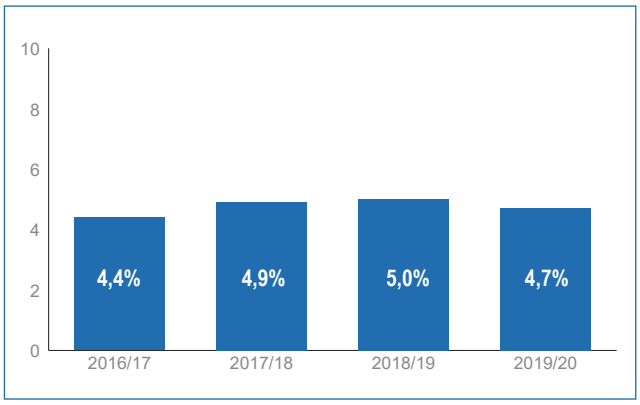
19 Zie de overzichten 3.3, 3.5, 4.3, 5.3, 6.3 en 9.3 in de voorgaande hoofdstukken.

BIJLAGE 6 – DOMEINSWITCHERS EN INSTELLINGSSWITCHERS 2016/17 – 2019/20

Domeinswitchers veranderen van opleidingsdomein binnen dezelfde mbo-instelling. De populatie bestaat uit de eerstejaars studenten in een mbo-instelling in een bepaald teljaar. Overzicht B6.1 laat zien welk percentage van deze studenten een jaar later in dezelfde mbo-instelling in een ander domein is ingeschreven, zonder dat in het eerste jaar een diploma is behaald.

Instellingsswitchers veranderen van mbo-instelling. De populatie bestaat uit alle studenten in een mbo-instelling in een bepaald teljaar. Overzicht B6.2 laat zien welk percentage van deze studenten een jaar later in een andere mbo-instelling is ingeschreven. Het maakt daarbij niet uit of de student in dat studiejaar wel of niet een diploma heeft behaald.

Overzicht B6.1 – Domeinswitchers (% van 1ejaars mbo-studenten 2016/17 tot en met 2019/20)

Overzicht B6.2 – Instellingsswitchers (% van mbo-studenten 2016/17 tot en met 2019/20

